

Баъзи оилалардаги носоғлом муҳит туфайли фарзандларнинг қаровсиз қолдирилиши, назоратсизлиги оқибатида уларнинг бузғунчи ғоялар таъсирига тушиб қолишлари, ёмон йўлларга кириб кетиш ҳоллари содир бўлаётгани ҳеч кимга сир эмас.

Раҳбарнинг нопоклиги қўл остидаги ходимларга ҳам «юқади». Суд ижрочилари Фарғона шаҳар бўлими ва ҳудудий бошқарманинг турли лавозимларида ишлаган Ш.Холжаев «олди-берди»да ўзи ҳам воситачилик қилиш билан чекланмасдан, тамагирлик билан пора олади.

Mustaqillik huquq demakdir

Ҳуқуқ

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 18-dekabr, №51 (936)

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2015 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2014 йил 6 ноябрда қабул қилинган
Сенат томонидан 2014 йил 14 ноябрда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 3 сентябрда қабул қилинган «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги 938-XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Аxbоротномаси, 1993 йил, №9, 338-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1995 йил, №12, 269-модда; 1997 йил, №4-5, 126-модда; 1998 йил, №9, 181-модда; 1999 йил, №5, 112-модда; 2001 йил, №5, 89-модда; 2002 йил, №4-5, 74-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Аxbоротномаси, 2005 йил, №5, 152-модда; 2007 йил, №12, 590, 608-моддалар; 2008 йил, №12, 640-модда; 2010 йил, №5, 178-модда, №9, 334-модда, №12, 472-модда; 2012 йил, №1, 4-модда; 2013 йил, №10, 263-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **5-модда** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«5-модда. Ҳарбий хизматчиларнинг, ички ишлар органларининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахсларнинг, судьяларнинг ва прокуратура органлари даражали унвонларга (ҳарбий унвонларга) эга бўлган ходимларнинг пенсия таъминоти

Ҳарбий хизматчиларни, ички ишлар органларининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахсларни, судьяларни ва прокуратура органларининг даражали унвонларга (ҳарбий унвонларга) эга бўлган ходимларни, шунингдек уларнинг оила аъзоларини пенсия билан таъминлаш шартлари, нормалари ва тартиби Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари билан белгиланади. Уларга ушбу Қонунда назарда тутилган асосларда пенсия олиш ҳуқуқи ҳам берилади. Бунда ҳарбий хизматчилар, ички ишлар органларининг бошлиқлар ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслари, судьялар ва прокуратура органларининг даражали унвонларга (ҳарбий унвонларга) эга бўлган ходимлари пул таъминотининг барча турла-

ри фуқароларнинг иш ҳақи сингари бир хилда ҳисобга олинади»;

2) **26-модданинг «а», «б», «г» ва «д» бандларидаги** «энг кам ойлик иш ҳақининг» деган сўзлар «ёшга доир энг кам пенсиянинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **28-модданинг «з» бандидаги** «Улуғ Ватан уруши йилларида» деган сўзлар «1941-1945 йиллардаги уруш даврида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

4) **29-модда иккинчи қисмининг иккинчи — олтинчи хатбошиларидаги** «энг кам ойлик иш ҳақининг» деган сўзлар «ёшга доир энг кам пенсиянинг» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

5) **30-модданинг иккинчи ва учинчи қисмлари** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Пенсия сўраб мурожаат этган кишиларга ушбу Қонуннинг 28-моддаси «а» ёки «б» бандларида назарда тутилган устама ҳақ билан бир пайтда шу модданинг «и»—«м» бандларида кўрсатилган устама ҳақлардан бири қўшиб ҳисобланиши мумкин.

Пенсия сўраб мурожаат этган кишининг танлови бўйича ушбу Қонуннинг 28-моддаси «г», «д» ёки «е» бандларида назарда тутилган устама ҳақ билан бир пайтда шу модданинг «ж»—«м» бандларида кўрсатилган устама ҳақлардан бири қўшиб ҳисобланиши мумкин»;

6) **31-модданинг бешинчи қисми** қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Мавсумий ишларда банд бўлган ходимларга пенсиялар тайинлашда пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун олиннадиган ўртача ойлик иш ҳақи, ишдаги мавжуд танлашлардан қатъи назар, меҳнат фаолиятининг охириги ўн йили давомидидаги исталган кетма-кет беш мавсумдаги (пенсия сўраб мурожаат этган кишининг танлови бўйича) қайта ҳисобланган иш ҳақининг умумий миқдорини олтишга бўлиш йўли билан аниқланади»;

/Давоми 6-7-бетларда/

ТАЙИНЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2014 йил 12 декабрдаги буйруғига асосан Акбаров Шухрат Рустамович Жиззах вилоят прокурори лавозимига тайинланди.

Ш.Аkbаров 1972 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Маълумоти олий, 1994 йилда Тошкент Давлат юридик институтини тамомлаган. У дастлабки фаолиятини Тошкент вилоятининг Тошкент туман прокуратурасида иш ўрганувчиликдан бошлаб, 1995 йилдан мазкур туман прокурорининг ёрдамчиси, 1997 йилдан Чирчиқ шаҳар прокуратурасининг катта терговчиси лавозимларида меҳнат қилди. Ш.Аkbаров ўша йили Тошкент вилоят прокуратурасига ишга ўтиб, 2000 йилгача вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, бўлим катта прокурори, 2004 йилгача Янгийўл шаҳар прокурорининг ўринбосари лавозимларида ишлади. Сўнгра, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида бошқарма прокурори, 2005 йилдан эса Тошкент вилоят прокуратурасида бўлим бошлиғи бўлиб хизмат қилди. 2008 йилда Оҳангарон шаҳар прокурори лавозимига тайинланиб, кейинчалик Зағиота ва Юнусобод туман прокурори вазифаларида самарали меҳнат қилган. 2013 йилдан ҳозирги пайтгача Жиззах вилоят прокурори вазифасини бажарувчи бўлиб фаолият юритган.

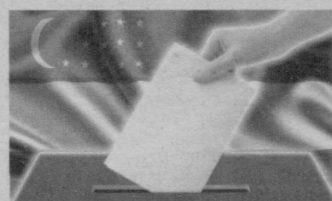

Юрт келажаги учун овоз берайлик

Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилётган изчил ислохотлар самарасида юртимизда юксак демократик талаблар ва умумэтироф этилган ҳалқаро стандартларга тўла мос миллий сайлов тизими яратилди.

2014 йил 21 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, ҳалқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашиларига ўтказиладиган сайловларга қўрилатган тайёргарлик жараёнида бу борада яратилган замонавий тизимнинг ўзига хос самаралари яққол намоён бўлаёпти.

Марказий сайлов комиссияси, округ ва участка сайлов комиссиялари томонидан ушбу муҳим сиёсий тадбирнинг миллий қонунчилигимиз талаблари ва ҳалқаро андозалар даражасида очиклик, ошкоралик таъминлари асосида ўттишини таъминлаш мақсадида жойларда кенг қамровли ишлар амалга оширилди. Республика миқёсидан бундай ҳудудларидаги сайлов участкаларида сайловларни миллий қонунчилигимизда умумэтироф этилган ҳалқаро меъёрлар даражасида ўтказиш учун барча шароитлар яратилди. Хоналар зарур техника воситалари ва қўлланмалар билан таъминланди. Махсус стендларда миллий сайлов тизимига оид қонунчилик, де-

путатликка номзодлар ҳақида маълумотлар, сайловчиларнинг рўйхати жойлаштирилган. Таъкидлаш жоизки, баъзи сабабларга кўра сайлов куни сайлов участкасига келолмайдиган фуқароларнинг рўйхати тузилиб, сайлов куни уларга уй шароитида овоз бериш имкониятлари ҳам яратиб берилади.

Маълумот ўрнида, овоз бериш жараёнлари 21 декабрь куни соат 6:00 да бошланиб 20:00 да якунланади. Сиз ҳам ўз конституциявий ҳуқуқингиздан фойдаланиб, Ватанимиз тараққиёти, юртимиз келажаги учун овоз беринг.

Ўз мухбиримиз

Обуна
2015

Ҳурматли юртдошлар!

2015 йилда ҳам «HURUQ» газетаси Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз бўлиб қолади. Газетамизга «Матбуот тарқатувчи» АК ва барча почта алоқаси бўлимларида обуна бўлишингиз мумкин.

НАШР
ИНДЕКСИ
231

"Фуқароларнинг соғлигини сақлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 11-моддасига биноан, тиббий фаолият лицензия олиниб амалга оширилади. Шунингдек, Вазирлар Маҳкамаси томонидан лицензия олишнинг тартиб-қоидалари ҳам белгилаб қўйилган. Лицензия олмай аҳолига пуллик тиббий хизмат кўрсатиш эса жиноий жавобгарликни келтириб чиқаради.

Лицензиясиз фаолият

Даврон АХМЕДОВ,
Марғилон шаҳар прокуратураси
катта терговчиси

Шаҳар Давлат солиқ инспекцияси томонидан шаҳар ДСЭНМ ходимлари ва ҳолисалар иштирокида ўтказилган қисқа муддатли текширишда Мустақиллик кўчасидаги бинолардан бирида тегишли тартибда лицензия олмасдан, рўйхатдан ҳам ўтмай, санитария-гигиена талабларига амал қилмаган ҳолда аҳолига пуллик тиббий хизмат кўрсатилаётгани аниқланган. Иккита тиббий ускуна, тўрт турдаги муддати ўтган дори воситалари, 4 та қолда ишлатилган шприц, система ва пенициллин ишшлари ашёвий далил сифатида олинган.

Ушбу ҳолат юзасидан кўзғатилган жиноят иши терговда фуқаро Дилфуза Базарова айбига пуллик икор бўлиб, кўрсатма берди. У 1984 йилда Марғилон тиббиёт коллежини битириб, ҳамшира дипломини олган. 2005 йилга қадар турли давлолаш муассасаларида ҳамшира бўлиб ишлаган. 2005 йилдан ҳолисаланинг ўғли Халилдан Отахоновнинг "Ат-Табибу Амрозил" хусусий шифохонасида ишлаб бошлаган. 2012 йил май ойида хусусий шифохонанинг фаолияти тугатилган. Х.Отахонов билан Д.Базарова қайта лицензия олмасдан, тегишли тартибда давлат рўйхатидан ўтмасдан, ДСИда ҳисобга турмасдан Мустақиллик кўчасида жойлашган тадбиркор Ш.Улуғбековга тегишли икки қаватли бинонинг иккинчи қаватидagi хонани ижарага олиб, Х.Отахоновга тегишли бир дона УВЧ-62 ва бир дона электрофарез тиббий ускунаси, тўрт дона қаравот билан ҳижозлаб, аҳолига пуллик тиббий хизмат кўрсатишни давом эттиришган.

Бemorлардан беш юз сўмдан икки минг сўмгача хизмат ҳақи олганман, — деди Д.Базарова. — Йиғилган пулларнинг 150 минг сўмини ойлик ижара ҳақига тўлаганман. Тиббий ҳижозлардан фойдаланганим учун 50 минг сўмини Халил акага бериб келганман. Қолган қисмини ўзимнинг эҳтиёжларимга сарфлаганман. ДСИда рўйхатдан ўтмай ишлаганман, солиқ тўламаганман. Бemorларнинг рўйхатини юритмаганман, уларга касаллик тарихи очилмаган. Уларга фақат укол қилганман. Система уқолини олишса, ярим соатдан ўтиришган. Дориларни, шприцларни ўзлари олиб келишган. Бизда фақат медицина пахтаси билан спирт бор эди. Уларни дохинонадан сотиб олардим. Бир ойда тахминан 300 минг сўмча пул тушган. Кунлик тушган пуллар назорат-касса машинасига кириб қилинмаган, банкча топширилмаган. Рухсатномасиз ишлаш қонунга ҳилофлигини билганман. Халил акадан бир неча марта рухсат олиб беришни сўраганман, лекин лицензия олиб бермаган.

Олий маълумотли, шаҳардаги болалар шифохонасида врач бўлиб ишлаган Х.Отахонов айбини инкор этишга уринди. Ҳақиқатдан 2005 йилдан 2012 йилгача "Ат-Табибу Амрозил" хусусий шифохонасида аҳолига пуллик тиббий хизмат кўрсатганини, лицензия муддати тугаган, шифохона фаолиятини тўхтатгани

тини баён этди.

— Шифохонада Дилфузахон билан бирга ишлаганмиз, — деди сўнгга айбланувчи. — Рухсатнома муддати тугаганидан кейин, шифохонани ёпиб, ўзимнинг асосий иш жойим Болалар шифохонасида ишлашни давом эттирганман. 2012 йилнинг май ойида Дилфузахон мендан тиббий ускуналарни сўраб олган. Мен унга рухсатномасиз тиббий хизмат кўрсатиш қонунга ҳилофлигини тушунтирганман. У қўни-қўшилларга керак бўлганда ишлатиб тураман, деб олган эди. Тиббий ускуналар менга керак эмас эди. Шунинг учун Дилфузахонга берганман. Улардан фойдалангани учун ойига хонадонимизга бориб, ижара ҳақи, дея 50 минг сўмдан ташлаб кетиб турган. Ускуналарни ижарага бериш тўғрисида бирон-бир ҳужжат тузмаганмиз. Оғзаки келишув асосида ишлаганмиз. Дилфузахонга бemorларни қандай давлолаш кераклиги хусусида маслаҳат бермаганман...

Ҳамшира, нечоғлик тажрибали бўлмасин, бemorга ташхис қўя олмасин, ўзбилармонлик билан касални давлолаш учун зарур дори-дармонларни ёки системани тавсия этишга ботина олмаслиги исбот талаб қилмайди. Аслида ҳам Х.Отахонов ўзига учраган бemorларни нима билан оғриганларини аниқлаб, дори рецептларини ёзиб бериб, Д.Базарованинг ёнига жўнатиб турган. Д.Базарова эса Х.Отахонов ҳамда бошқа врачларнинг рецептлари бўйича дори олиб келган бemorларга оддий ва системали укол қилган.

— Ошқозоним оғриб, овқат ҳазм қила олмай қолдим, — деди гувоҳ М.Темирова. — Қўшнимиз, врач Мақсуд ака мени кўриб, укол ёзиб берди. 2 донa система олишни тавсия қилди. Дадам дохинонадан дориларни олиб берди. Дилфуза опа Мустақиллик кўчасида, "Артел" хусусий дўкони олдидаги икки қаватли бинода хусусий шифохона очиб, одамларни давлолаётганини эшитган эдим. Опага рецептларни, дориларни кўрсатдим. Шифохонага борганимда, 2-3 нафар бemor бор эди. Улар кетганларидан кейин опа системани улаб қўйди. Ётиб, осма укол олаётганимда менга нотаниш, солиқ ва бошқа орган ходимлари келиб текширишди. Дилфуза опа ускуналар Отахонов Халил акага тегишли эканини, ҳар ойда унга элик-юз минг сўмдан бериб туришни айтганини эшитдим. Менга система қўйгани учун икки минг сўм беришни кераклигини айтган эди. Текширувчилар шифохонада бир неча қолда ишлатилган шприцлар, дори ишшлари борлигини аниқлашди.

Шунингдек, гувоҳларнинг кўрсатмалари, тўпланган далиллар ҳам ҳамшира Д.Базарова Х.Отахонов ва бошқа врачларнинг рецептлари бўйича бemorларни давлолаш билан шугулланганини тасдиқлади.

Жиноят иши суд ҳукмига ҳавола этилди. Солиқ тўловларидан қасддан бўйин товлаб, лицензиясиз хусусий шифохона очиб, пуллик тиббий хизмат кўрсатиш билан шугулланган Х.Отахонов ва Д.Базароваларга суд ҳукми билан қилишларига мувофиқ жазо тайинланди.

«Синов»дан ўта олмади

Сайёд ЖУМБАЕВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси
бўлим прокурори

Уйини сотиш ҳаракатига тушиб, керакли ҳужжатларни йиғишни бошлаган фуқаро Х.Тўхтамуратов "Юнусобода тумангаз" фойдаланиш хизматига учрагандан кейин, у ердан назоратчи келиб, газ ҳисоблагичнинг кўрсаткичи билан охириги тўлов қвитанциясини солиштирди. Сўнгга, ўзидан бўлган маълумотлар базаси билан таққослаган эди, 2 млн. сўмдан ошқоқроқ қарздорлик маълум бўлди. Х.Тўхтамуратов бу маълумотларга ишонмай, эртаси кўни газ идорасига кириб келди.

Ҳақиқатан ҳам қарздорлик мавжуд экан. У айтилган микдордаги пулни тўладида, уйига бир кун аввал келган назоратчига учраб, нотаиал идора учун табиий газдан қарзи йўқлиги тўғрисида маълумотнома ёзиб беришни сўради. Назоратчи эса бундай ваколати йўқлигини билдириб, бунинг учун масъул шахс борлигини, текшириш ва маълумотнома беришга у масъул эканини тушунтирди.

Орадан бир-икки кун ўтиб, ўзини назоратчи Нурулло Умаров дея таништирган йигит кириб келдида, табиий газга уланган воситаларни текшириб чиқар экан, уйда сауна мавжуд бўлиб, у ҳам тармоққа уланганини кўриб қолди. Хонадон эгаси сауна анчадан бери ишлатилмаётгани, яқиндагина табиий газ учун 2 млн. сўмдан ошқоқроқ пул тўлаганини тушунтирсада, назоратчи бу ҳолат учун жариима тўлаш шартлигини айтиб, гапиди тўрт олди. Кейин эса "Эртага ишхонага ўтинг. Жариима масаласини ҳал қилишни ўйлаб кўрамиз", деб чиқиб кетди.

У чиқиб кетгандан кейин Х.Тўхтамуратов қўшиларида маҳаллага газ идорасининг раҳбарлари келишганини эшитди-ю, "чиқмаган жондан умид" деганларидек, улар билан гаплашиб кўрмоқчи бўлди. Дарҳақиқат, кўчада тўрт-беш киши айланаб юришган экан. У сўраб-

суриштириб, тумангаз идораси раҳбари Жаҳонгир Ахоров эканлигини билиб олдида, уни четга тортиб, шароитини тушунтирди. Ж.Ахоров идорага боришни тайинлаб, йўлида давом этди.

Х.Тўхтамуратов эртаси кўни газ идорасига бориб, бошлиқнинг ёнига кирмоқчи бўлди, бироқ у қабул қилмаган, Н.Умаровга учрашди-ю, "балого қолди". Н.Умаров "Уйингиздаги ҳолатни ҳаммага ошкор қилиб бориб-сиз", деб дакки берган бўлдида, энди 10 миллион сўм жарима тўлаши шартлигини айтиб, гапни қисқа қилди. Бу гапдан ҳайрон бўлган Х.Тўхтамуратов яна бошлиқнинг қабулига йўл олди. Бу сафар бир амаллаб ичкарига кирди ва ишлатилмаган сауна учун нимага шунча пул тўлаши кераклигини сўраган эди, Ж.Ахоров компютерга имо қилиб, бошқалар бундан ҳам кўп тўлаётганини қайта-қайта таъкидлади. Кейин "ҳотамтойлиги" тугиб кетди шекилли, "Майли, сиз 9 миллион тўлай қолинг", деди тўсатдан. Х.Тўхтамуратов бу ҳам кўпчилиги, илоҳи бўлса яна қамайтиришни илтимос қилаётганида, бошлиқ ҳузурига Н.Умаровни чақиртирди.

Назоратчи кириб келгач, Х.Тўхтамуратовдан 70 минг сўм олиб, Н.Умаровга бергач, маълумотнома ёзиб беришни тайинлар экан, бунинг учун қанча беришини сўради. Х.Тўхтамуратов ёнида 300 минг сўм борли-

гини айтган эди, бошлиқ маълумотноманинг нархи 900 минг сўм эканини таъкидлаб, пулни олиб келгач, ҳужжатни олиб кетиши мумкинлигини айтди. Х.Тўхтамуратов ноилоҳ унинг гапига қўнди. Уйига қайтар экан, арзимаган нарса учун шунча пул тўлаши алам қилди ва тегишли идора томон йўл олди...

Орадан бир ҳафта вақт ўтган, Х.Тўхтамуратов идорага кириб келди. Бошлиққа учрашган эди, у Н.Умаровга беришни тайинлади. Х.Тўхтамуратов Н.Умаровни топиб, унга пакетни топширди. Назоратчи пулларни санаб олгач, хонадаги бир аёлга топширди ва ўзининг хонасига бошлаб кириб, 62 минг сўм пул тўланганлиги ҳақидаги кел билан Х.Тўхтамуратовга тегишли уйнинг газдан қарзи йўқлиги ҳақидаги маълумотномани эгасига топширди. Х.Тўхтамуратов хонадан чиққан заҳоти у ерга ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари кириб келишди...

Шундай қилиб, яна бир порахўрликнинг пайи қирқилди. Муқаддам судланиб, тегишли жазога тортилган, аммо инсонпарварлик тамойиллига асосланиб, тайинланган жазо муддати ўздан бирига қисқартирилган ҳамда ЖКнинг 72-моддаси қўлланилиб, белгиланган 2 йиллик синов муддатини ўтаётган Ж.Ахоров афсуски "синов"дан ўта олмади. Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди унга 8 йил-у 6 ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади. Н.Умаровга эса 3 йил синов муддати белгиланди.

Инсонпарварликнинг олий намунаси

Умир ТЎХТАМИШОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

Самарқанд вилоят прокуратурасида Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 22 йиллиги муносабати билан қабул қилинган амнистия тўғрисидаги қарор ижросига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда сенатор ва депутатлар, вилоят ҳокимлиги, туман-шаҳар прокурорлари, ички ишлар, адлия, суд, суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техник жиҳатдан ва молиявий таъминлаш департаменти, божхона, солиқ, соғлиқни сақлаш, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ва бандликка кўмаклашиш, Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаменти бошқармалари раҳбарлари, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар мамлакатимизда инсонпарварлик тамойилига ўстувор аҳамият бериллаётгани, хусусан, ҳозирги кунда ушбу амнистия акти ва уни қўллаш тартиби тўғрисидаги Низом ижросини таъминлаш борасидаги ишлар вилоятда ҳам изчил олиб борилаётганини таъкидлаб ўтишди. Қарор ҳамда уни қўллаш тартиби ҳақидаги низомнинг тўғри татбиқ этилишини таъминлаш, жойларда амнистия актини қўллашда ошқоралар ва жамоатчилик назоратини амалга ошириш мақсадида прокуратура ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда мутасадди идора ва ташкилот ходимларидан иборат таркиб-

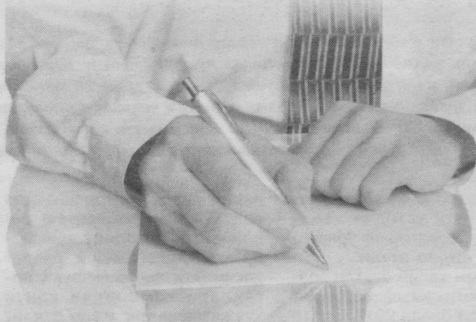
да ишчи гуруҳлари тузилган бўлиб, улар томонидан шу кунга қадар Пайарик, Оқдарё ва Самарқанд туманларида аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилди. Шунингдек, улар жазони ижро этиш муассасаларида ҳам бўлиб, маҳкумлар билан суҳбатлар ўтказишмоқда, ташвиқот ишлари давом эттиришмоқда.

Жазодан озод этилганлар томонидан қайта жиноят ёки ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг олдини олиш, ўз вақтида ҳисобга қўйиш, ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида уларни доимий яшаш манзилларига кузатиб қўйиш амалиёти жорий этилганлиги муҳим аҳамиятга эга. Шу боис, уларга моддий ёрдам кўрсатиш, соғлиқни тиклаш, ишга жойлаштириш, вояга етмаганларни ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчилар назоратида топшириш, профилактик ҳамда тушунтириш ишларини олиб боришга қаратилган тегишли чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва бошқа масъул идоралар раҳбарларининг ахборотлари тингланди. Йиғилиш якунида бажариладиган ишлар самарадорлигини оширишга қаратилган қарор қабул қилинди.

Фуқаролар мурожаати — жамият кўзгуси

Мурожаат этиш ҳуқуқи фуқароларнинг қонуний манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, шунингдек, халқ ҳокимиятини амалга оширишнинг самарали шаклидан бири ҳисобланади. Шу билан бирга, ҳар бир мурожаат одамларнинг таъбири, турмушда дуч келаётган муаммоларини акс эттирадиган кўзгу бўлиб, жойларда ечимини кутаётган муаммолар, юрtdошларимиз дуч келаётган камчиликларни бартараф этишда муҳим аҳамиятга эга.

Акmal ГУЛЬМУРАТОВ,
Бош прокуратура бошқарма
катта прокурори

Ассосий Қонунимизнинг 35-моддасида, ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан бир-галикда ваколатли давлат органлари, муассасалари ёки халқ вакилларига ариза, тақлиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эгалиги мустаҳкамлаб қўйилган.

Фуқароларнинг ариза, тақлиф ҳамда шикоятларини кўриб чиқиш тартиби ва муддати янги тахрирда қабул қилинган "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги, "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиклиги тўғрисида"ги Қонунлар ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан белгиланади.

Қолаверса, тақлиф, ариза ва шикоятлар фуқароларнинг шахсий муаммоларини акс эттирибгина қолмай, мамлакатда амалга оширилаётган ислохотлар самарасини ўрганиш, шунингдек, давлат ва бошқаруви органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш, ижтимоий адолатни қорон топтиришда муҳим рол ўйнайди.

Шу боис ҳам мурожаатларни ўз вақтида, қонун доирасида кўриб чиқиб, самарали ҳал этиш, мунтазам мониторинг қилиб боришга давлат ва халқ ақдигилигини таъминловчи омил сифатида қаралади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг

2014 йил 24 июль куни "Қонунчилик ижросини таъминлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилиниб, унга кўра Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси таркибида Қонунчилик ижроси устидан назорат Бош бошқармаси ташкил этилди. Шунингдек, Президентимизнинг ушбу фармони билан прокуратура органларига юклатилган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Қонунчилик ижроси устидан назорат Бош бошқармаси таркибида Инсон ҳуқуқ ва эркинликларига риоя этилиши устидан назорат бошқармаси фаолият кўрсатиб келади.

Мазкур бошқарма томонидан фуқароларнинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва бошқа ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш соҳасидаги қонун ҳужжатлари талабларига қатъий риоя этилиши устидан самарали назоратни таъминлаш, шунингдек фуқаролар ва юридик шахсларнинг мурожаатларини ўз вақтида кўриб чиқиш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш бўйича таъсирчан чоралар кўриш борасида муайян ишлар олиб боришда. Хусусан, фуқаро М.Сатимованинг Беруний тумани "Кўк-кўз" массивидаги намунавий лойиҳадаги уй-жойлар "Махсуд газ сервис"

МЧЖ томонидан сифатсиз қурилатганлиги ҳақидаги аризасини текшириш жараёнида пудратчи томонидан намунавий уй-жойларда бажарилмаган қурилиш ишларига жамият мансабдор шахсларига томонидан жами 6,7 млн. сўмлик қурилиш ишлари сохта ҳужжатлар тузиш орқали қўшиб ёзилиб, ўзганинг анча миқдордаги мулки талон-торож қилинганлиги аниқланган. Ҳозирда мазкур ҳолат юзасидан "Махсуд газ сервис" МЧЖ мансабдор шахсларига нисбатан қонун доирасида чоралар кўришмоқда.

Шунингдек, фуқаро С.Ҳакимованинг уй-жойи давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун бузилганлиги сабабли етказилган моддий зарар тўлиқ ҳажмда қопланмаётгани ҳақидаги мурожаатини кўриб чиқиш натижасига кўра унга ва 3 нафар фуқарога 250 млн. сўм компенсация пули тўлиниши таъминланиб, қонунбузилишига йўл қўйган Андижон шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари У.Солиев интизомий жавобгарликка тортилди. Ёки фуқаро Ж.Бектурсунованинг ишдан ноқонуний равишда бўшатилганлиги ҳақидаги мурожаати кўриб чиқилиб, "Қишлоқ қурилиш инвест"

инжиниринг компанияси Қорақалпоғистон филиали директорининг ишдан бўша-тиш ҳақидаги буйруғи бекор қилиниб, мурожаат қилувчи фуқаро ишга тикланган. Меҳнатга оид қонунларни бузганлиги учун эса филиал директори А.Матиковдан 322 минг сўм маъмурий жарима ундирилган.

Бундан ташқари, Зарбдор туманида яшовчи фуқаро М.Қоражонов ва бошқа 10 нафар фуқаронинг "Ҳамкор-комфорт" хусусий корхонасидан 8 млн. 900 минг сўм иш ҳақини ундириб бериш ҳақидаги мурожаати бўйича уларнинг иш ҳақлари прокуратура аралашуви билан тўлиқ ундириб берилиши таъминланди. Яна бир фуқаро Г.Фахриеванинг "Зарангар пайвандчи сервис" хусусий фирмаси томонидан иш ҳақи тўлаб берилмагани ҳақидаги мурожаатини кўриб чиқиш якуни бўйича хусусий фирмадан муаллиф фойдасига 3 млн. 200 минг сўм иш ҳақини ундириш ҳақида фуқаролик ишлари бўйича судга ариза киритилди.

Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқишда гайриқонуний равишда, тухматдан иборат бўлган ваҳларни келтирган ариза муаллифларига

нисбатан қонунда белгиланган тартибда чоралар кўрилиши таъминланган. Масалан, фуқаро У.Нормуратовнинг Пастдаргом туман бош архитектори Ш.Мўминов томонидан маиший хизмат кўрсатиш шохбачаси қуришга рухсат олиш эвазига пора талаб қилганлиги ҳақидаги мурожаати бўйича ўтказилган текширувда ундаги ваҳлар ўз тасдиғини топмаганлиги аниқланган. Мазкур ҳолат юзасидан У.Нормуратовга нисбатан қонунда белгиланган тегишли чоралар кўрилмоқда.

Шунингдек, фуқаро М.Кўзибоев ва бошқалар Самарқанд давлат архитектура қурилиш институти ходимлари бюджет маблағларини талон-торож қилиш билан шугулланиб келаётганлиги ҳақида тухматдан иборат аризалар билан мурожаат қилганликлари учун маъмурий жавобгарликка тортилди.

Истиқлолнинг дастлабки йилларидан инсон ва унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликлар олий қадрият сифатида белгиланди. Мана шу устувор тамойил асос қилиб олинган ҳолда миллий қонунчилигимиз йилдан-йилга шакллантирилиб, суд-ҳуқуқ тизими ҳам ислох қилиб боришмоқда. Бунда инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари ҳимоясини таъминлаш ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолиятининг устувор йўналиши бўлиб қолаверади.

Инсониятни, жамият ва давлатни келажак ва тараққиёт сари элтувчи оми бу мақсаддир. Бизнинг ҳолис мақсадимиз ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамиятини барпо этиш экан, табиийки, бунга инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва манфаатлари муҳофазаси биринчи ўринда туради. Бу ҳақда Конституцияимизнинг 2-моддасида ҳам қатъий белгиланган бўлиб, "Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади. Давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдига масъулдирлар".

Дарҳақиқат, юртимизда инсоний қадриятлар — бош мезон. Айниқса, ёши улугларни эъзозлаш, уларга ҳар жиҳатдан иззат-икром кўрсатиш аънаналариимизнинг гулгоши саналади. Уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш қонунларимизда ҳам ўз ифодасини топади. Яъни бу юрtdа ҳар бир меҳнат қилиши, ҳар бир инсон кексалигида давлат томонидан таъминоти олиши қонунлар билан кафолатлаб қўйилган. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 39-моддасида: "Ҳар ким қариғанда, меҳнатга лаёқатини йўқотганда, шунингдек, боқувчисидан маҳрум бўлганда ва қонунда назарда тутилган бошқа ҳолларда ижтимоий таъминот олиш ҳуқуқига эга.

Пенсиялар, нафақалар, ижтимоий ёрдам бошқа турларнинг миқдори расман белгиланган бўлиб, тирикчилик учун зарур энг кам миқдордан оз

бўлиши мумкин эмас", дейилади.

Айни шундай кафолат Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонунида ҳам акс этган.

Алоҳида қайд этиш жоизки, мазкур қонунда хатто фуқароларга имтиёзли шартларда ёшга доир пенсия тайинлаш мезонлари ҳам ифодаланган.

Мамлакатимизда, хусусан, нуруний отахон ва онахонларимизни моддий жиҳатдан пенсия таъминоти асосида қўллаб-қувватлашдек ғамхўрликлар устувор экан, бу борадаги қонунларга оғишмай, изчил риоя этилиши шарт ва зарур.

Шу нуктаи назардан туман прокуратураси томонидан жойларда юқоридаги қонун ижроси ўрганилди. Ўрганиш жараёнида ассосий эътибор фуқароларга имтиёзли шартларда ёшга доир пенсиянинг тайинланиши аҳолига қаратилди.

Аниқланган ҳолатларни келтириб ўтишдан аввал қуйидаги қайди эслатиб ўтсак: "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонунга кўра (2011 йил 1 январга қадар амалда бўлган), ўқитувчилар ва бошқа маориф ходимлари, шифокорлар ва бошқа тиббий ходимлар махсус иш стажикамида 25 йил бўлган тақдирда охириги иш жойидан қатъи назар, мазкур қонуннинг 7-моддасига асосан белгиланган ёшни беш йилга қисқартirilган ҳолатда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлган.

Қонунга мувофиқ бўлиш томонидан

юқорида айтиб ўтилган соҳаларда фаолият олиб борган 30 нафар аёлга уларнинг аризасига асосан имтиёзли шартларда ёшга доир пенсия тайинланган. Хусусан, фуқаро Д.Мўйдиновага пенсия тайинлашда унинг 1984 йил 8 январда ҳамда 1986 йил 12 мартда туғилган фарзандлари, шунингдек, фуқаро С.Мамадалиеванинг иш стажини ҳисоблашда унинг 1982 йил, 1985 йил ҳамда 1988 йилда туғилган уч нафар фарзанди парвариши билан банд бўлган таътил даврлари махсус стажга қўшиб ҳисоблангани учун уларга имтиёзли шартларда пенсия тайинланган.

Бирок, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман бўлимида фуқароларнинг пенсия билан таъминланиши масаласини қайта кўриб чиқиш даврида бу борадаги қонун талаблари бузилиб, юқоридаги 30 нафар фуқаронинг бола парвариши билан банд бўлган таътил даври махсус иш стажидан чиқарилган. Натижада имтиёзли пенсияга киши ҳуқуқини берувчи давр 25 йилдан кам вақтни кўрсатиб, уларнинг имтиёзли пенсия тўловларининг тўхтатилиши ҳамда ортқича тўланган деб топиш пенсия пулларининг қайтарилиши белгиланган. Бу билан "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги янги тахрирдаги Қонун у қучга киргандан кейинги даврдаги амалиёт учун қўлла-ниши лозимлиги, шунингдек, 30 нафар фуқарога нафақа тайинланган даврда эса 2011 йилга қадар амалда

Ҳуқуқлари тикланди

Фозилжон ТОИРОВ,
Учқўрғон туман прокурори

бўлган "Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонун талабларига риоя этилгани эътиборга олинмаган.

Текширишда пенсия жамғармаси туман бўлимининг пенсия тўловларини тўхтатиш ҳақидаги буйруқлари прокурор протести билан бекор қилиниб, ассосиз тўхтатилган пенсия тўловлари қайта тўловга чиқарилди. Фуқароларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланиши таъминланди.

Зотан, айтиб ўтганимиздек, биз инсонпарвар жамиятда, инсон ҳуқуқ ва манфаатлари олий қадрият сифатида эътибор этилган юрtdа яшаё-миз, ишляпмиз, келажак сари одим-ляпмиз. Бу мезонлар барча соҳаларга, хусусан, пенсия таъминоти тизими ҳам дахлдор. Сабабки, пенсия — ота-оналаримизни, ёши улугларимизни моддий қўллаб-қувватлаш омили. Шунинг учун ҳам давлатимиз томонидан аҳоли даромадлари ва халқимиз турмуши фаровонлигини юксалтириши қўзлаган ҳолда тўловларнинг барча шакллари қатори пенсиялар миқдори ҳам муттасил равишда ошириб боришмоқда. Бу эса нурунийларимизни қонуний асосларга таянган ҳолда қўллаб-қувватлаб, уларга иззат-икром ва эҳтиром кўрсатишда асло оғишмасликни тақозо этади.

Жамоатчилик назорати — конституциявий принцип

Давлат мустақилиги эълон қилинганидан сўнг Ўзбекистон инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш ва ижтимоий макон сифатида тушуниладиган фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлини танлади. Юртбошимиз ибораси билан айтганда, фуқаролик жамиятида қонун устувор бўлиб, у инсоннинг ўзини ўзи қамол топтиришига монеалик қилмайди, аксинча, ёрдам беради. Шахс манфаатлари, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари тўла даражада рўёбга чиқишига қўмаклашади. Фуқаролик жамияти — ер юзидagi ҳар бир инсон, иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий ривожланиш даражасидан қатъи назар, ҳар бир давлат эришишига интиладиган мақсаддир. Фуқаролик жамияти — адолатнинг моҳияти, инсоният ижтимоий ривожланишининг фалсафасидир.

Хар бир жамиятда фуқаролик жамияти шаклланиши мезонларидан бири фуқароларнинг жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этиш даражаси ҳамда давлат органлари фаолияти устидан жамоатчилик назорати қандай ташкил этилганлигидир. Мамлакатимизда босқич-ма-босқич изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар давлат органлари фаолиятини янада демократлаштириш, уларнинг очиклиги ва жамоатчилик назорати остида бўлишини таъминлашга ҳам йўналтирилган. Ислохотларнинг мазкур йўналиши фуқаролик жамияти институтлариغا таянувчи ҳуқуқий демократик давлат қуришда алоҳида аҳамият касб этади.

Чунки, ҳуқуқий демократик давлатда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 2-моддасида белгиланганидек, "Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади. Давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар". Мазкур конституциявий норманинг

амал қилиши давлат органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратининг ўрнатилишини таъминлайди.

Шундан келиб чиққан ҳолда, давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан 2014 йил 16 апрелда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Қонуни билан Бош Қонуниимизнинг 32-моддасида Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этишга бўлган ҳуқуқлари ўзини ўзи бошқариш, референдумлар ўтказиш ва давлат органларини демократик тарзда ташкил этиш, шунингдек, давлат органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ривожлантириш ва тақомиллаштириш йўли билан амалга оширилиши мустақамлаб қўйилди.

Давлат органлари фаолияти устидан жамоатчилик назорати амалга оширилиши шу тарзда конституциявий принцип даражасига қўйилди. Бу ўз навбатида Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислон Каримов "Мамлакатимизда демократик ислохот-

ларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси"да таъкидлаганидек, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан қонун ҳужжатларининг ижро этилиши устидан жамият, фуқаролик институтлари назоратини амалга оширишнинг тизимли ва самарали ҳуқуқий механизминини яратишга қаратилган "Ўзбекистон Республикасида жамоатчилик назорати тўғрисида"ги Қонунни қабул қилиш фурсати етганини аниглади.

Қонунда жамоатчилик назоратининг турлари, шакллари ва субъектларини, назорат предмети, уни амалга оширишнинг ҳуқуқий механизмларини, шунингдек, мазкур соҳада амалдаги қонун ҳужжатларини ижро этмагани учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги шартларини белгиллаб қўйиш зарур.

Жамоатчилик назоратининг самарадорлиги давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг қонун ҳужжатлари билан ўзларига юклатилган вазифаларни оғишмай ба-

жаришлари, ўз фаолиятларининг очиклигини таъминлашлари ҳамда инсон ҳуқуқ ва эркинликларига тўлиқ риоя этилиши билан бевосита боғлиқдир. Чунки, жамоатчилик назоратини амалга ошириш учун фуқаролик жамияти институтлари, фуқаролар, давлат органлари фаолияти ҳақидаги тегишли маълумотларни эркин ола билишлари ва ўз мурожаатларининг давлат органлари томонидан ўз вақтида, ҳар томонлама ва тўлиқ кўриб чиқилишига эришишлари лозим. Бу ўз навбатида, мазкур соҳада прокурор назоратини янада кучайтиришни ва тақомиллаштиришни талаб этади.

Жамоатчилик назорати назорат объекти бўлмиш давлат органлари фаолиятига бевосита аралашини анигламайди. Жамоатчилик давлат органларининг, айниқса, жойларда фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига таъсир этувчи, уларнинг турмуш шароити янада яхшиланишига хизмат қилувчи фаолиятнинг қанчалик самарали амалга оширилганлигини мониторинг

қилиб боради. Шу йўл билан давлат органлари ва унинг мансабдор шахслари фаолиятидаги камчиликларни аниқлаб, уларни бартараф этиш тақлифлари билан тегишли давлат бошқаруви органларига мурожаат қилади. Бу ўз навбатида, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва назорат органлари томонидан инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг ҳимоя қилиниши даражаси янада оширилишига ўз таъсирини кўрсатади ҳамда жамиятда инсон ҳуқуқларига риоя этиш бўйича маданиятнинг шаклланишига қўмаклашади. Иккинчи томондан, жамоатчилик назоратининг ривожлантирилиши ва тақомиллаштирилиши мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий юксалишига ўз таъсирини кўрсатади.

Хулоса қилиб айтганда, мамлакатимизда жамоатчилик назоратининг самарали амалга оширилиши фуқаролик жамиятининг шаклланишига ҳамда ҳар бир фуқаронинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга хизмат қилади.

Соғлом оила — соғлом келажак

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, эркин бозор иқтисодиёти ва кучли ижтимоий ҳимоя тизимига асосланган демократик ҳуқуқий давлат, адолатли фуқаролик жамияти барпо этиш йўлидан дадил бормоқда. Ушбу мақсадларни рўёбга чиқариш борасида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва асосда қабул қилинган қонун ҳужжатлари ҳуқуқий замин бўлиб хизмат қилаётди.

Дарҳақиқат, Юртбошимиз таъкидлаганидек, эришаётган ютуқларимиз, бугунги тинч осуда жаътимиз, эртанги кунга бўлган ишончимиз, халқаро майдонда олиб бораётган обрў-эътиборимиз негизига Конституциямизда белгиллаб берилган қонуний ва ҳуқуқий асослар турган ҳамда уларни оғишмай ҳаётга татбиқ этаётганимиз мужассамдир. Хусусан, Асосий Қонунимизда фуқароларнинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликлари, сиёсий, иқтисодий-ижтимоий ҳуқуқлари, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари қамолатланган.

Буни мустақил мамлакатимиз Конституциясида оилавий муносабатларга алоҳида боб бағишланганида ҳам кўриш мумкин.

Дарҳақиқат, оила ҳаёт абадийлиги ва авлодлар давомийлигини таъминловчи қадриятлар бешиги, келажак насллар учун бетакрор тарбия кўргонидир. Зотан, оила бағрида кўрганимиз, ўрганишимиз бизга бир умр ҳамроҳ бўлади. Бинобарин, маънавий етуқ ва жисмоний соғлом авлодини тарбиялашда оиланинг ўрни бекиёс. Шу боис, халқимизнинг азалий қадрият ва аъёнлари эътиборга олиниб, Конституциямизга "Оила" боби киритилган. Асосий Қонунимизнинг мазкур бобида оила жамиятнинг асосий бўғини эканлиги ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида бўлиш ҳуқуқига эгалиги белгиллаб қўйилган.

Конституциядаги ушбу қоидадан келиб чиққан ҳолда ўтган давр мубайнада Оила, Фуқаролик ва Уй-жой кодекслари, оила билан боғлиқ 50 га яқин қонун, 20 га яқин фармон, қарор ва фармойишлар қабул қилинди. Улар-

да оила, оналик ва болалик жамият ва давлат муҳофазасида бўлиши, ота-оналар ўз фарзандларини вояга еттунарига қадар боқиб ва тарбиялашга, вояга етган, меҳнатга лаёқатли фарзандлар ҳам ўз ота-оналарига ғамхўрлик қилишга мажбур эканликларининг белгилангани юртимизда оила қонунчилиги халқимизнинг тарихий тажрибаси, қадриятларига таянган ҳолда яратилганидан далолатдир.

Дарҳақиқат, халқимизнинг тарихига назар ташлайдиган бўлсак, энг қимматли фазилатлар — ҳалоллик, ор-номус, имон-эътиқод ва меҳнатсеварлик, энг аввало, оилада шаклланади ва шу аснода инсон қамол топади.

Истиқлолга эришгач, оилани мустақамлашга, ёш авлодини жисмоний ва маънавий жиҳатдан баркамол қилиб тарбиялашга давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилди. Президентимизнинг ташаббуси билан 1- ва 2-даражали "Соғлом авлод учун" ордени таъсис этилди. "Болалар спортини ривожлантириш" хайрия жамғармасига асос солинди. Хотин-қизлар ва оила муаммолари билан шуғулланувчи "Оила" илмий-амалий маркази, жойлардаги ФХДЭ идоралари қошида "Оила дорилфунуни", академик лицей ва касб-хунар коллежларида "Ёш оила қурувчилар мактаби"лари ташкил этилди.

Конституциямизда белгиланган қоидаларни рўёбга чиқариш учун амалга оширилган ана шундай хайрли ишлар мамлакатимизда оилавий муносабатларнинг ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий асосларини тақомиллаштиришга, оила манфаатларининг ҳуқуқий ҳимояланишига, оналик ва болаликнинг му-

ҳофаза қилинишига имкон яратаяпти.

Оила масаласи бугунги кунда барча тинчликсевар ва адолатпарвар ташкилотларнинг доимий эътиборида. БМТнинг 1993 йил 20 сентябрдаги йилгилишида 1994 йилдан бошлаб ҳар йили 15 майнинг "Халқаро оила куни" сифатида нишонланиши белгиллаб қўйилгани ҳам фикримизнинг исботидир. Юртбошимиз раҳнамолигида оила институтини янада мустақамлаш, унинг нуфузини ошириш, ҳуқуқий асосларини барқарорлаштириш бўйича кенг қўламини ишлар олиб боришмоқда. Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан 1998 йилнинг "Оила йили", 1999 йилнинг "Аёллар йили", 2000 йилнинг "Соғлом авлод йили", 2001 йилнинг "Оналар ва болалар йили", 2012 йилнинг "Мустаҳкам оила йили" ва 2014 йилнинг "Соғлом бола йили" деб эълон қилиниши замирида ҳам, ҳеч шубҳасиз, жуда катта маъно-мазмун мужассам. Зеро, оила ҳар бир шахсда болалигидан бошлаб шаклланадиган инсоний фазилатлар, эзгу истаклар, қадриятлар тақомил топадиган, минг йиллар давомида шаклланиган ўзбек халқининг қадриятлари ва маънавий мероси раънақини таъминловчи тарбия масканидир.

Ўзбек оилалари ўзининг мустақамлиги, саранжом-саристалиги, болажонлиги, қон-қардошлик ришталарини ҳурмат қилиши ва меҳр-оқибати билан ажралаиб туради. Ота-она муносабатларида намоен бўлувчи ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат, поклик, меҳнатсеварлик, инсонпарварлик каби олий қадриятлар бизда ўзаро муносабатлар маромини вужудга келтиради.

Баъзи оилалардаги носоғлом муҳит тўғрисида фарзандларнинг қаровсиз қолдирилиши, назоратсизлиги оқибатида уларнинг бузғунчи ғоялар таъсирига тушиб қолишлари, ёмон йўللарга кириб кетиш ҳоллари содир бўлаётгани ҳеч кимга сир эмас. Гоҳида айрим фарзандлар ота-оналарига

Шерали АШИРОВ,
Шахрисабз туман прокурори

етарли ғамхўрлик кўрсатмаётганликларини, уларни ўқитаётганлиги каби нохуш гап-сўзлар ҳам қўлоққа чалиниб қолади. Оилавий ажралашлар тўғрисида фарзандларнинг тирик етим бўлиб қолаётганликлари ҳам кишини ташвишлантиради.

Жамиятимиз учун зарарли бўлган бундай иллатларга қарши курашда "Оила" илмий-амалий маркази, туман ва шаҳар ҳокимларининг хотин-қизлар масалалари бўйича ўринбосарлари, маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ота-оналар ўртасида ҳамкорлики кучайтиришимиз, Конституциямизнинг мазмун-моҳиятини янада чуқурроқ англашимиз ва тарғиб этишимиз лозим.

Соғлом оила соғлом авлоднинг шаклланиши, жамиятимизнинг барқарорлиги, миллат келажиги учун пойдевор бўлишини унутмаслигимиз даркор. Бугун оиламизда тарбияланаётган фарзандларимизни жамиятнинг фаол, ташаббускор аъзолари қилиб вояга етказишимиз учун оила аъзолари, биринчи навбатда, она соғлом бўлиши, оилада соғлом муҳит қарор топиши лозим. Зеро, Президентимиз таъкидлаганидек, соғлом бола, аввало, соғлом ва аҳил оиланинг мевасидир.

Бир сўз билан айтганда, шахснинг шаклланиш жараёнида оиланинг таъсирини ҳеч бир тарбия воясига билан қиёслаб бўлмайди. Шундай экан, оилалар тинчлигини таъминлаш, оилавий муносабатларга, жамиятимиз соғломлиги, миллат ва Ватан раънақига дахлдор масала сифатида қараш биринчи даражали вазифаларимиздан биридир. Зеро, соғлом ва маънавий мустаҳкам оила — мамлакат барқарорлигининг асосини, қудратли давлатнинг пойдеворини ташкил этади.

Сайловга оид қонунчиликнинг аҳамияти

Фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқлари тизимида сайлов институти муҳим ўрин тутати. Шу орқали фуқаролар бевосита ёки ўз вакиллари ёрдамида давлат ва жамият ишларини бажаришда фаол қатнашадилар. Ҳар қандай демократик давлат ва жамият ўзгача эркин ҳамда адолатли сайловлар ташкил этади.

Хозирда деярли барча мамлакатлардаги сингари давлатимизда Конституция сайлов қонунчилигининг асоси ҳисобланади. Сайлов тизими билан боғлиқ асосий нормалар Конституция ва сайловга оид қонун ҳужжатларида белгиланган бўлиб, улар сайловни демократик таъминлайди асосида адолатли, ҳолисона, очик ва ошкора ўтказишга, фуқароларнинг бу борадаги ҳуқуқ, эркинлик ва манфаатларини кафолатлашга хизмат қилмоқда.

Юртимизда амалга оширилган демократик сиёсий ва ҳуқуқий ислохотларнинг ажралмас таркибий қисми сифатида сайлов қонунчилиги ва амалиёти ҳам ривожланиб бормоқда. Натижада миллий сайлов қонунчилиги умумий демократик талабларга жавоб берадиган даражага етди. Шундай бўлишига қарамай, у тобора такомиллаштириб борилаётган.

2000-2010 йилларда сай-

лов тизими ва амалиётининг ҳуқуқий асослари янада ривожлантирилди. Бу йиллар юртимизда фаол демократик янгиланишлар ва мамлакатни модернизация қилиш даври бўлди. Мамлакатимиз иқтисодий барқарор ривожланди, сиёсий бўлди, қонунчилик, суд-ҳуқуқ тизими ва ижтимоий-гуманитар соҳалар изчил ислоҳ қилинди. Бу даврда бевосита тизимга ўтиш билан боғлиқ сайлов қонунчилиги такомиллаштирилди. Бунда куйи — Қонунчилик палатасини шакллантиришда асосан партиявий вакиллик принципи устувор бўлди. Сиёсий партия вакиллари ўз ижтимоий-сиёсий қарашлари ва сайловчилар манфаатларини ифодалаш учун кенг имкониятлар яратилди. Парламентнинг юқори палатаси — Сенат ҳудудий вакиллик органи сифатида эътироф этилди ҳамда унинг асосий таркиби поғонали сайловлар асосида шаклланиши конституциявий қонунда мустаҳкамлаб қўйилди.

2008 йил 25 декабрда қабул қилинган ва 2009 йил 1 июлдан қўллаб қўйилган "Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунлари ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Қонун сайлов жараёнининг ҳуқуқий асосларини янада ривожлантирди. Ушбу қонунга мувофиқ Қонунчилик палатасидаги депутатлик ўринлари сони 120 тадан 150 тага кўпайтирилди. Бунда 135 та ўринни сиёсий партиялардан кўптартиривийлик асосида бир мандатли округларда сайланадиган депутатлар эгаллайди. Ўзбекистон Экологик ҳаракатидан эса Қонунчилик палатасининг 15 нафар депутати мазкур ҳаракатнинг олий орга-

ни (конференция) томонидан Марказий сайлов комиссияси белгилайдиган муддатларда сайланадиган бўлди. Шунингдек, жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида сиёсий партияларнинг роли кучайиб бораётгани инobatга олиниб, сайловчиларнинг ташаббускор гуруҳларидан депутатликка номзодлар ишончли ва-киллари сони 5 нафардан 10 нафарга оширилди. Сайловни ўтказишда сайлов комиссиялари фаолиятининг ошқоралигини янада оширишга йўналтирилган қатор янги тартиб-қоидалар жорий этилди. Шундай қилиб, сайлов қонунчилиги изчиллик билан ривожланиб бормоқда.

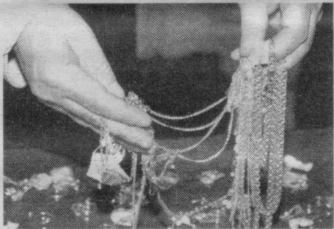
Хусусан, 2012 йилда қабул қилинган "Сайлов эркинлиги янада таъминланиши ва сай-

Баҳодир УМАРОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
СВОЖДЛҚК департаменти
бошлигининг биринчи ўринбосари

лов қонунчилиги янада ривожлантирилиши муносабати билан "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида сайлов тўғрисида"ги ҳамда "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларида сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Қонунда сайловолди ташвиқоти жараёнининг моҳияти очиб берилди. Ташвиқот олиб бориш турлари, шакллари, усуллари, муддатидан олдин овоз беришнинг тартиб-таъминлари, қамоқда сақлаш жойларида ҳам сайловнинг ҳуқуқий асослари мустаҳкамлаб қўйилди. Шунингдек, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга "Сайлов ва референдумни ташкил этиш ҳамда ўтказиш соҳасидаги ҳуқуқбузарлик учун маъмурий жавобгарлик" деб номланган махсус бобнинг киритилиши ҳам сайлов жараёнларида қонунийликни мустаҳкамлашга имкон яратди.

Департамент фаш этади

Ҳар ишда қоидда бор

Бугун истаган одам тadbиркорлик билан шуғулланиши мумкин. Қўлдан келадиган ишни мўжжалаб, тadbиркорлигини йўлга қўйганларнинг эса иши юришмоқда. Чунки, мамлакатимизда тadbиркорлик, айниқса, кичик бизнес билан шуғулланиш учун жуда қўлай шарт-шароитлар яратилган.

Илҳом НУРАЛИЕВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
Самарқанд вилоят бошқармаси
бўлим катта инспектори

бўлсагина сотилади. Чет элдан келтирилган хорижда ишлаб чиқарилган буюмларда ҳам Давлат пробани аниқлаш палатасининг тамгаси бўлиши шарт", 105-бандида эса "Сотувчи қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган буюмларни сотиш қоидалари бузилганлиги учун амалдаги қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда харидор олдида жавоб беради", дейилган. Мазкур қонуннинг 106-бандида эса "Давлат проба тамгаларисиз ёки пломбирланган ёрлиқсиз сотувга тушган қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган буюмлар муҳрланиши ва Марказий банк ҳузуридаги Қимматбаҳо металллар агентлигининг Давлат пробани аниқлаш палатасига жўнатилиши керак"лиги қатъий белгилаб қўйилган.

Зафар ишлари юришгач, мавжуд тартиб-қоидаларни менсимасдан, пул-бюллик илинжида турли қонунбузилишларига йўл қўйди. Унинг заргарлик дўконида 25 донга умумий оғирлиги 287,52 грамм бўлган Давлат проба тамгалари қалбақлаштирилган заргарлик буюмлари сотилаётган экан. Қолаверса, у мазкур дўконда 40 турдаги умумий оғирлиги 385,38 грамм бўлган жами 41 млн. 356 минг сўмлик заргарлик буюмларини кирим ҳужжатларисиз савдога қўйиб, кўп миқдордаги қийматда товарлар савдоси ва хизмат кўрсатиш қоидаларини бузган. Қонунни четлаб ўтиб, кўпроқ фойда қўришни мўжжалаган тadbиркор қаттиқ янглишганини тушунад.

Жиноятга жазо муқаррар. Мазкур ишни қўриб чиққан суд Зафар Жаҳонгировга олий иш ҳақининг 20 фоизини давлат даромади ҳисобига ўшлаб қолган ҳолда 2 йил муддатга ахлоқ тузатиш иши жазосини тайинлади. Шунингдек, ашёвий далил сифатида эътироф этилган, баҳоси 41 млн. 356 минг сўмлик 44 донга, умумий оғирлиги 385,38 грамм бўлган заргарлик буюмлари давлат эгалигига ўтказилди.

Таълим атамаси замирида нафақат ҳаётда, балки барча соҳаларда қўқилмай фаолият олиб борувчи, меҳнат фаолиятида илм-фан, маданият, техника янгиликларини қўллаган ҳолда турли муаммоларни бартараф эта оладиган авлоднинг тарбиялаш мазмуни мужассам.

Ноқонуний фаолият жиноятга етаклади

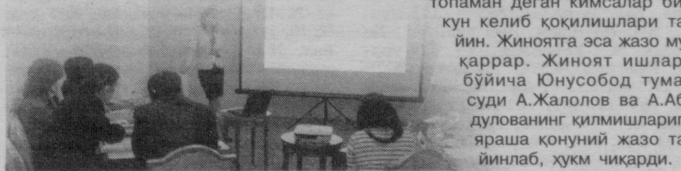
Унинг асосий мақсади эса замон талабларига жавоб бера оладиган малакали, рақобатбардор, юксак билимли, ҳар томонлама талабга жавоб бера оладиган, республиканинг илм-фан, маданият, иқтисод, ижтимоий соҳаларини ривожлантиришга ўз хиссасини қўшадиган, мустақил фикрлайдиган, юксак маънавиятга эга бўлган юқори салоҳиятли мутахассисларни тайёрлашдир. Шундай экан, ҳар қайси давлат бу соҳага ҳеч қачон беътибор бўлмайди.

Юртимизда ҳам нодавлат таълим муассасаси ташкил қилиб, ёшларга билим бериш учун тегишли қонунлар асосида лицензия олиб, фаолият юритиш белгилаб қўйилган. Шундай бўлсада, таълим бериш борасида бу борадаги қонунларимизни четга суриб қўйиб, фаолият олиб борган баъзи шахсларнинг қилмишлари ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан фаш этилди. Алимжон Жалолов ва Азиза Абдуловалар (исм-фамилиялар ўзгартирилган) 2008 йилнинг август ойида Юнусобод туман ҳокимлигидан рўйхатдан ўтиб, "Erudite International Plus" нодавлат таълим муассасаси ташкил қилишди. А.Жалолов нодавлат таълим муассасасининг директори, А.Абдулова эса бош ҳисобчи сифатида фаолиятларини бошлаб юборишди. Бу борада тadbиркор сифатида рўйхатдан ўтишди, бироқ тегишли тартибда лицензия олишни ўзларига эп билишмайдилар. 2008 йилнинг 2 сентябридан ўзлари-

Шахриддин ЖАБОРОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим катта
сурширтрувичи

нинг нодавлат таълим муассасаларига умумий ўрта таълим асосида ўқувчиларни ўқитиш учун қабул қилинади. 2010 йилнинг август ойида муассаса маблағларидан 6 млн. 580 минг сўмни пойтхтимиздаги масъулияти чекланган жамиятлардан бирига ўтказиб, товарсиз операцияни амалга оширган ҳолда ушбу маблағларни нақдлаштириб олишди. Бу иш уларга "мой"дек ёқиб, ноқонуний ҳаракатларини яна давом эттиришди. Ўйни бошқа бир масъулияти чекланган жамият билан келишувга эришиб, бу сафар 22 млн. 720 минг сўм маблағни гўё махсусот сотиб олиш мақсадида МЧЖнинг ҳисоб рақамига ўтказишди ва товарсиз операцияни амалга ошириб, пулни нақдлаштириб оладилар. Аниқланишича, улар яна беш ҳолатда мана шундай ноқонуний "операция"ни амалга ошириб, давлат манфаатларига жиддий зиён етказишди.

Қонунларимизни четлаб, пул топанан деган кимсалар бир кун келиб қўқилишлари таъин. Жиноятга эса жазо муқаррар. Жиноят ишлари бўйича Юнусобод туман суди А.Жалолов ва А.Абдулованинг қилмишларига яраша қонуний жазо тайинлаб, ҳукм чиқарди.

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2015 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

/Давоми. Бошланиши 1-бетда/

7) 36-модда:

модданинг матни «ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳол бундан мустасно» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ходимлари, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан халқаро ҳукуматларо ташкилотларга квота қилинган лавозимларга хизмат сафарига юборилган шахсларнинг ҳисоблаб чиқариш учун иш ҳақини аниқлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади»;

8) 37-модданинг:

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги «и» банд билан тўлдирилсин:

«и) Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ходимларининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан халқаро ҳукуматларо ташкилотларга квота қилинган лавозимларга хизмат сафарига юборилган шахсларнинг хотини (эри) чет элда бўлган, лекин 10 йилдан ошмаган давр»;

иккинчи ва учинчи қисмларидаги «с» — «з» бандлари» деган сўзлар «д» — «и» бандлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

9) 38-модданинг «б» бандидаги «Улуғ Ватан уруши йилларида (1941 йил 22 июндан 1945 йил 9 майга қадар)» деган сўзлар «1941—1945 йиллардаги уруш даврида» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

10) 40-модда:

биринчи қисми «ушбу модданинг учинчи қисмида назарда тутилган ҳол бундан мустасно» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ходимларининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан халқаро ҳукуматларо ташкилотларга квота қилинган лавозимларга хизмат сафарига юборилган шахсларнинг чет элда ишлаган даврини меҳнат стажига киритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади»;

учинчи қисми **тўртинчи қисм** деб ҳисоблансин;

11) 59-модданинг **биринчи қисмидаги** «уч йилдан» деган сўзлар «ун икки ойдан» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

12) 63-модданинг **тўртинчи қисмидаги** «икки ойлик пенсия миқдориди, лекин энг кам ойлик иш ҳақининг уч баробаридан оз бўлмаган миқдорда» деган сўзлар «энг кам ойлик иш ҳақининг тўрт баробари миқдориди» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015—ХII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Қенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, №3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, №9, 193-модда, №12, 269-модда; 1996 йил, №5—6, 69-модда, №9, 144-модда; 1997 йил, №2, 56-модда, №4—5, 126-модда, №9, 241-модда; 1998 йил, №3, 38-модда, №5—6, 102-модда, №9, 181-модда; 1999 йил, №1, 20-модда, №5, 124-модда, №9, 229-модда; 2000 йил, №5—6, 153-модда, №7—8, 217-модда; 2001 йил, №1—2, 23-модда, №9—10, 165, 182-моддалар; 2002 йил, №1, 20-модда, №9, 165-модда; 2003 йил, №1, 8-модда, №5, 67-модда, №9—10, 149-модда; 2004 йил, №1—

2, 18-модда, №5, 90-модда, №9, 171-модда; 2005 йил, №1, 18-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, №9, 312-модда, №12, 413, 417, 418-моддалар; 2006 йил, №6, 261-модда, №9, 498-модда, №10, 536-модда, №12, 656, 659-моддалар; 2007 йил, №4, 158, 159, 164, 165-моддалар, №9, 416, 421-моддалар, №12, 596, 604, 607-моддалар; 2008 йил, №4, 181, 189, 192-моддалар, №9, 486, 488-моддалар, №12, 640, 641-моддалар; 2009 йил, №1, 1-модда, №9, 334, 335, 337-моддалар, №10, 380-модда, №12, 462, 468, 470, 472, 474-моддалар; 2010 йил, №5, 175, 179-моддалар, №6, 231-модда, №9, 335, 339, 341-моддалар, №10, 380-модда, №12, 468, 473, 474-моддалар; 2011 йил, №1, 1-модда, №4, 104, 105-моддалар, №9, 247, 252-моддалар, №12/2, 365-модда; 2012 йил, №4, 108-модда, №9/1, 242-модда, №12, 336-модда; 2013 йил, №4, 98-модда, №10, 263-модда; 2014 йил, №1, 2-модда, №5, 130-модда, №9, 244-модда) қуйидаги қўшимчалар ва ўзгартиш киритилсин:

1) 175-модда қуйидаги мазмундаги **олтинчи ва еттинчи қисмлар** билан тўлдирилсин:

«Солиқ тўловчи томонидан бюджетга ва давлат мақсадли жамғармаларига солиқлар ҳамда бошқа мажбурий тўловларни тўлаш учун тўлов топшириқномасини хизмат кўрсатётган банкка тақдим этмаслик ёки ўз вақтида тақдим этмаслик, —

мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Ушбу модданинг олтинчи қисмида назарда тутилган ҳуқуқбузарлиқни маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш, —

мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади»;

2) 264-модданинг **биринчи қисмидаги** «175-моддасининг биринчи, иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида» деган сўзлар «175-моддасининг биринчи, иккинчи, учинчи, тўртинчи, олтинчи ва еттинчи қисмларида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

3-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 25 майда қабул қилинган «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги 69—II-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 2 майда қабул қилинган ЎРҚ—328-сонли Қонуни таҳририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2012 йил, №5, 133-модда; 2013 йил, №4, 98-модда, №10, 263-модда) 5-моддаси **бешинчи қисмининг иккинчи хатбошидаги** «20» рақами «50» рақами билан алмаштирилсин.

4-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2007 йил 25 декабрда қабул қилинган ЎРҚ—136-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2007 йил, 12-сонга 1-илова; 2008 йил, №12, 639-модда; 2009 йил, №9, 330, 331-моддалар, №12, 470, 472, 473-моддалар; 2010 йил, №5, 178-модда, №9, 334, 335, 336, 337-моддалар, №10, 380-модда, №12, 474-модда; 2011 йил, №1, 1-модда, №9, 248-модда, №12/2, 364, 365-моддалар; 2012 йил, №4, 106-модда, №9/1, 238-модда, №12, 334, 336-моддалар; 2013 йил, №10, 263-модда, №12, 349-модда; 2014 йил, №1, 2-модда, №9, 244-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) 3-модданинг **еттинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ушбу модданинг бешинчи ва олтинчи қисмларида кўрсатилмаган солиқ

тўғрисидаги қонун ҳужжатлари, агар бу ҳужжатларнинг ўзида кечроқ муддат кўрсатилмаган бўлса, расмий эълон қилинган кундан эътиборан қўлла кирди»;

2) 45-модда:

тўртинчи қисмининг биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқ тўловчилар, агар ушбу модданинг бешинчи қисмида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ ҳисоботини ўз хоҳишларида кўра қуйидагича тақдим этишга ҳақли»;

қуйидаги мазмундаги **бешинчи қисм** билан тўлдирилсин:

«Тадбиркорлик субъектлари солиқ ҳисоботини телекоммуникация каналлари орқали электрон ҳужжат тарзида тақдим этади»;

бешинчи — ўн биринчи қисмлари тегишинча **олтинчи — ўн иккинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;

3) 54-модданинг **учинчи қисми**

«Юридик шахслар» деган сўзлардан кейин «ва яқка тартибдаги тадбиркорлар» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

4) 56-модданинг **биринчи қисмидаги**

«тақдим этилган солиқ ҳисоботи асосида аниқланмаган» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

5) 64-модданинг:

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги **биринчи ва иккинчи қисмлар** билан алмаштирилсин:

«Ушбу Кодекс 61-моддасининг биринчи қисмида кўрсатилган муддат ичида солиқ қарзини ўзмаган юридик шахслар солиқ қарзини ўзиш тўғрисидаги таллабномани олган кундан эътиборан ўн кун ичида давлат солиқ хизмати органларида дебиторлар билан ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномаларини ёхуд тўлов муддати ўтган дебиторлик қарзи мавжуд эмаслиги тўғрисида ёзма билдириш тақдим этиши шарт.

Давлат солиқ хизмати органлари дебиторлар билан ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномаларини олган кундан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ундирувчи солиқ тўловчиға унинг дебиторларидан ўтказилиши лозим бўлган суммага қаратади»;

иккинчи — тўққизинчи қисмлари тегишинча **учинчи — ўннинг қисмлар** деб ҳисоблансин;

олтинчи қисмидаги «тўртинчи» деган сўз «бешинчи» деган сўз билан алмаштирилсин;

еттинчи қисми олтинчи хатбошидаги «учинчи» деган сўз «тўртинчи» деган сўз билан алмаштирилсин;

6) 79-модданинг **иккинчи қисми**

қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Солиқ тўловчида у ҳисобга қўйилганидан кейин ер солиғи, мол-мулк солиғи ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ тўлаш бўйича мажбурият ҳисобга қўйилган жойдан ташқарида юзага келган тақдирда, солиқ тўловчи ушбу Кодекснинг 81-моддасига мувофиқ солиқ солиш объекти жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органида объект бўйича ҳисобга қўйилиши керак»;

7) 81-модданинг:

иккинчи қисми «ер солиғи» деган сўзлардан кейин «мол-мулк солиғи» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ҳисобга қўйилмаган жойдаги ер солиғини, мол-мулк солиғини ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни тўлаш мажбурияти юзага келган солиқ тўловчи тегишли ер участкасига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ёхуд мол-мулк солиғи ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ солиш объекти вужудга келган кундан эътиборан ўн кун ичида солиқ солиш объектларини улар жойлашган ерда ҳисобга қўйиш учун давлат солиқ хизмати органларида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мурожаат этиши керак»;

8) 84-модданинг **тўртинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар ҳар йили 1 февралгача ўзлари жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органларига тегишли ҳудудда жойлашган ер участкаси ва бошқа кўчмас мулк, унинг мулкдорлари (эгалари) тўғрисида 1 январь ҳолатига кўра маълумот бериши, шунингдек ер участкаси ва бошқа кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар йил давомида юзага келганда — мазкур кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт»;

9) 130-модданинг **бешинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Мол-мулкни ижарага беришдан фойдалар, роялти, даромадлар олиш имконини берувчи мол-мулкни ва мулккий ҳуқуқларни бошқа шахсларга фойдаланишга бериш, шунингдек талаб қилиш ҳуқуқидан бошқа шахсининг фойдаласига воз кечишдан олинган даромадлар, агар ушбу даромадлар суммаси товарларни (ишларни, хизматларни) реализация қилишдан олинган даромадларнинг умумий суммасидан ортқ бўлса, хизматларни реализация қилишдан олинган даромадлар деб эътироф этилади. Мазкур норма нотижораат ташкилотларга татбиқ этилмайди, улар учун ушбу даромадлар бошқа даромадлар сифатида қаралади»;

10) 132-модда **биринчи қисмининг биринчи хатбоши** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Бошқа даромадларга, агар ушбу Кодекс 130-моддасининг бешинчи қисмида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, товарларни (ишларни, хизматларни) ишлаб чиқариш ва реализация қилиш билан боғлиқ бўлмаган операциялардан олинмаган даромадлар кирди, улар қуйидагиларни ўз ичига олади»;

11) 145-модданинг:

32-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«32) иштиёрий суғурта учун товарларни (ишларни, хизматларни) реализация қилишдан қўшилган қиймат солиғи ва акциз солиғини қўшган ҳолда тушган тушум ҳақининг 2 фоизи доирасида суғурта муқофотлари (бадаллари), юридик шахс томонидан жисмоний шахслар фойдасига тўланадиган суғурта муқофотлари (бадаллари), агар ушбу модданинг 33-бандида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, бундан мустасно»;

33-бандидаги «мол-мулкни суғурта қилиш ва» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

34-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«34) суғуртанинг мажбурий турлариға суғурта муқофотлари (бадаллари)»;

12) 146-модда **биринчи қисмининг 4-банди** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«4) асосий воситалар ва номоддий активларнинг бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатлариға мувофиқ соьланган амортизация суммаси билан ушбу Кодекснинг 144-моддасига мувофиқ белгиланган нормалар бўйича ҳисобланган амортизация суммаси ўртасидаги ижобий фарк»;

13) 147-модданинг 3-бандидаги «ақратмалар» деган сўз «суғурта муқофотлари (бадаллари)» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

14) 155-модданинг **ўн учинчи қисмидаги** «Ўзбекистон Республикасининг норезидентига дивидендлар, фойзалар ва роялти тарзида даромадларни тўлаш» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикасининг норезидентига даромадларни тўлаш, ушбу модда учинчи қисмининг 2 ва 4-бандларида назарда тутилган даромадлар бундан мустасно» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

15) 158-модда **биринчи қисмининг 2 ва 3-бандлари** чиқариб ташлансин;

16) 171-модда иккинчи қисмининг 13-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«13) Ўзбекистон Республикасида суғурта фаолиятини амалга ошириш учун лицензияга эга бўлган юридик шахсларга ҳаётни узоқ муддатли суғурталаш бўйича тўланадиган суғурта мукофотлари. Ҳаётни узоқ муддатли суғурталаш шартномаси муддатидан илгари бекор қилинганда ва суғурталовчи суғурта қилинувчига суғурта мукофотининг бир қисmini ёки ҳаммасини қайтарса, қайтарилган суғурта мукофоти миқдори жисмоний шахснинг солиқ солинадиган жами даромади таркибига киритилади»;

17) 179-модданинг:

19-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«19) дивидендлар тарзида олинган ва дивиденд тўлаган юридик шахснинг устав фондида (устав капиталига) йўналтирилган даромадлар. Ушбу бандда назарда тутилган имтиёз қўлланилганда сўнг бир йил ичida муассислар (иштирокчилар) таркибидан чиқилганда (чиқиб кетилганда) ёхуд тугатилганда юридик шахснинг мол-мулкни унинг муассислари (иштирокчилари) ўртасида тақсимланганда илгари солиқ солишдан озод қилинган даромадларга умумий асосларда солиқ солиниши керак»;

28-бандидаги «мол-мулкни суғурта қилиш ҳамда» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

18) 187-модданинг 1-банди қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«1) асосий бўлмаган иш жойидан даромадлар олган жисмоний шахслар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан белгиланадиган шаклда, солиқ даври тугаганидан сўнг ўттиз кун ичida давлат солиқ хизмати органларига маълумотнома тақдим этиши шарт. Маълумотномада қуйидагилар акс эттирилади:

солиқ тўловчининг — жисмоний шахснинг идентификация рақами;

солиқ тўловчининг фамилияси, исми, отасининг исми, доимий яшаш жойи манзили;

ўтган солиқ даври якунлари бўйича даромадларнинг умумий суммаси ва жисмоний шахслардан олинadиган даромад солигининг ушлаб қолинган умумий суммаси;

солиқ агентининг идентификация рақами;

солиқ агентининг номи, жойлашган ери (почта манзили).

Жисмоний шахсларнинг қуйидаги даромадлари бўйича, уларнинг олинган жойидан қатъи назар, маълумотнома тақдим этилмайди:

дивидендлар, фойзалар тарзидаги даромадлар;

ушбу Кодекснинг 181-моддасига мувофиқ жисмоний шахслардан олинadиган даромад солигининг белгиланган энг кам ставкаси бўйича солиқ солинадиган даромадлар;

жисмоний шахснинг ёзма аризаси асосида белгиланган энг юқори ставка бўйича жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиқ солинадиган даромадлар;

19) 208-модда қуйидаги мазмундаги 37-банд билан тўлдирилсин:

«37) Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига кўра тижорат банклари томонидан ўз маблағлари ҳисобидан қўрилатган кўчас мулк объектлари»;

20) 211-модда 6-банднинг иккинчи жумласи қуйидаги тахрирда баён этилсин: «Мазкур имтиёз олиб қилинаётган, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланadиган рўйхат бўйича Ўзбекистон Республикасида ҳам ишлаб чиқарилаётган тайёр дори воситаларига ва тиббий (ветеринария) учун мулкxалланган буюмларга таъбиқ этилмайди»;

21) 217-модданинг матнидаги «газ таъминоти» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

22) 223-модданинг иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин: «Ҳисобот даври қуйидагилардир: қўшилган қиймат солиғи тўлайдиган микрофирмалар ва кичик корхоналар учун — йил чогаи;

микрофирмалар ва кичик корхоналар жумласига кирмайдиган солиқ тўловчилар учун — бир ой»;

23) 225-модданинг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Қўшилган қиймат солигининг ҳисоб-китоби солиқ бўйича ҳисобга олиш жойидаги давлат солиқ хизмати органларига ортиб борувчи якун билан:

қўшилган қиймат солиғи тўловчи мик-

рофирмалар ва кичик корхоналар томонидан — йилнинг ҳар чогаида ҳисобот давридан кейинги ойнинг 25-кунидан кечиктирмай, йил якунлари бўйича эса — йиллик молиявий ҳисобот топшириладиган муддатда;

микрофирмалар ва кичик корхоналар жумласига кирмайдиган солиқ тўловчилар томонидан — ҳар ойда ҳисобот давридан кейинги ойнинг 25-кунидан кечиктирмай, йил якунлари бўйича эса йиллик молиявий ҳисобот топшириладиган муддатда тақдим этилади»;

24) 240-модданинг: биринчи қисми қуйидаги мазмундаги биринчи — бешинчи қисмлар билан алмаштирилсин:

«Солиқ тўловчилар солиқ даври мобайнида жорий тўловларни киритиш орқали акциз солиғини тўлайдилар.

Акциз солиғи бўйича жорий тўловларнинг суммасини аниқлаш учун солиқ тўловчилар жорий солиқ даври биринчи ойининг 10-кунигача давлат солиқ хизмати органига жорий солиқ даври учун акциз тўланадиган товарларни реализация қилишнинг тахмин қилинаётган ҳажми ҳамда акциз солигининг белгиланган ставкасидан келиб чиқиб ҳисобланган акциз солигининг суммаси ҳақида маълумотнома тақдим этиладилар.

Акциз солиғи бўйича жорий тўловлар ҳар ойнинг 25-кунидан кечиктирмай йил чогаи бўйича акциз солиғи суммасининг учдан бир қисми миқдориди тўланади. Акциз тўланадиган товарларни реализация қилишнинг тахмин қилинаётган ҳажмидан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилган акциз солиғи суммаси солиқ даври учун бюджетга тўланиши лозим бўлган акциз солиғи суммасига нисбатан 10 фойзdan кўпроқ камайтирилган тақдирда, давлат солиқ хизмати органи жорий тўловларни бюджетга тўланиши лозим бўлган акциз солиғининг ҳақиқий суммасидан келиб чиқиб пеня ҳисоблаган ҳолда қайта ҳисоблашга ҳақли.

Акциз солиғини тўлаш ҳисоб-китобларни топшириш муддатларидан кечиктирмай амалга оширилади»;

иккинчи ва учинчи қисмлар тегишлича олтинчи ва еттинчи қисмлар деб ҳисоблансин;

25) 254-модданинг биринчи қисмидаги «ҳуқуқни олган» деган сўзлар «ҳуқуқни олишда» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

26) 264-модданинг иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин:

«Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ бўйича мажбуриятлари солиқ даври мобайнида юзага келган солиқ тўловчилар сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани солиқ мажбурияти юзага келган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай тақдим этиладилар»;

27) 271-модданинг: иккинчи қисми қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин:

«Агар кўчмас мулк солиқ тўловчининг солиқ бўйича ҳисобга олиш жойида жойлашмаган бўлса, ҳисоб-китоб кўчмас мулк жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилади»;

тўртинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Жорий тўловлар миқдорини ҳисоблаб чиқариш учун солиқ тўловчилар жорий солиқ даврининг 10 январига, яъни ташкил қилинганлиги эса давлат рўйхатдан ўтказилган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай, давлат солиқ хизмати органларига мўлжалланаётган солиқ солинадиган баздан (тегишли йил учун мол-мулкнинг ўртача йиллик қийматидан (ўртача йиллик қийматидан) ва белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган жорий солиқ даври учун юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани тақдим этиладилар. Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича мажбуриятлари солиқ даврида юзага келган солиқ тўловчилар юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани солиқ мажбурияти юзага келган санадан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай тақдим этиладилар»;

28) 277-модда:

иккинчи қисми чиқариб ташлансин;

учинчи — ўн иккинчи қисмлар тегишлича иккинчи — ўн биринчи қисмлар деб ҳисоблансин;

29) 282-модда биринчи қисмининг 3-банди чиқариб ташлансин;

30) 286-модда учинчи қисмининг:

иккинчи хатбошиси чиқариб ташлансин;

учинчи ва тўртинчи хатбошилари тегишлича иккинчи ва учинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

31) 290-модда биринчи қисмининг:

9-банди чиқариб ташлансин;

10-бандидаги «ва деҳқон ҳўжалиги юритиш» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

32) 296-модда қуйидаги мазмундаги хатбошилар билан тўлдирилсин:

«Суғурта шартномалари бўйича суғурта товони (суғурта суммаси) тариқасида олинган маблағлар суммасига;

бюджет ва давлат мақсадли жамғармалари олдидаги қарзнинг қонун ҳужжатлари мувофиқ ҳисобдан чиқарилган суммасига»;

33) 301-модданинг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинadиган солиқни тўловчилар охири истеъмолчиларга бензин, дизель ёқилғиси ва газни реализация қилишни, шу жумладан автомобилларга ёқилғи қилиш шохобчалари орқали реализация қилишни амалга оширувчи юридик шахслардир»;

34) 306-модданинг биринчи қисми қуйидаги мазмундаги жумла билан тўлдирилсин:

«Бунда Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ходимлари, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан халқаро ҳуқуматлараро ташкилотларга квота қилинган лавозимларга хизмат сафарига юборилган шахслар учун ягона ижтимоий тўловнинг ва суғурта бадалларининг солиқ солиш объекти уларнинг Ўзбекистон Республикасидан ташқарига ишлаш учун юборилган қадар охириги иш жойи бўйича олинган, Ўзбекистон Республикасида бюджет муассасалари ходимлари учун иш ҳақи оширилиши ҳисобга олинган ҳолда қайта ҳисобланадиган меҳнатга ҳақ тўлаш тарзидаги даромадлардан келиб чиққан ҳолда аниқланади»;

35) 308-модда:

биринчи қисмининг 5-банди чиқариб ташлансин;

иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ягона ижтимоий тўлов қуйидагиларга нисбатан ҳисоблаб чиқарилмайдилар: Ўзбекистон Республикаси мулоффа, ички ишлар, фавқулодда вазиятлар вазирликлрининг, Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг қарбий хизматчиларига, ички ишлар органларининг оддий аскарлар, сержантлар ва офицерлар таркибига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг ходимларига хизматни ўташи (хизмат мажбуриятларини бажариши) муносабати билан тўланадиган пул таъминоти, пул мукофотлари ва бошқа тўловларга;

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг, умумий юрисдикция судларининг ва ҳўжалик судларининг судьялари, шунингдек прокуратура органларининг мансаб даражаларига (қарбий унвонларга) эга бўлган ходимларнинг хизмат вазибаларини бажариши муносабати билан олган даромадларига»;

36) 311-модда:

қуйидаги мазмундаги олтинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Янги рўйхатдан ўтган якка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахс ташкил этмаган ҳолда оилавий тадбиркорлик шаклидаги фаолиятни амалга оширувчи оила аъзолари томонидан суғурта бадалларини тўлаш улар якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган ойдан кейинги ойдан бошлаб амалга оширилади»;

олтинчи — тўққизинчи қисмлари тегишлича еттинчи — ўнинчи қисмлар деб ҳисоблансин;

ўнинчи қисмидаги «саккизинчи» деган сўз «тўққизинчи» деган сўз билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги ўн биринчи қисм билан тўлдирилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг дипломатик ваколатхоналари ва консуллик муассасалари ходимларининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан халқаро ҳуқуматлараро ташкилотларга квота қилин-

ган лавозимларга хизмат сафарига юборилган шахсларнинг суғурта бадалларини тўлаш бўйича мажбурияти Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг зиммасига юклатилади. Суғурта бадалларини тўлаш ушбу Кодекс 310-моддасининг тўртинчи қисмида назарда тутилган муддатларда амалга оширилади»;

37) 316-модда иккинчи қисмининг: тўртинчи хатбошиси чиқариб ташлансин;

бешинчи хатбошиси тўртинчи хатбоши деб ҳисоблансин;

38) 324-модданинг 3-банди чиқариб ташлансин;

39) 349-модда:

қуйидаги мазмундаги олтинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Қонун ҳужжатларида белгиланган айрим турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқарувчилар учун сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ»;

олтинчи — ўн биринчи хатбошилари тегишлича еттинчи — ўн иккинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

40) 354-модданинг иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ягона солиқ тўловини тўлашдан умумбелгиланган солиқларни тўлашга ўтган солиқ тўловчилар умумбелгиланган солиқларни тўлашга ўтган биринчи чорак учун фойда солиғи ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича жорий тўловларни тўлашдан озод қилинади»;

41) 355-модда иккинчи қисми 1-бандининг биринчи хатбошиси қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«1) товарларни (ишларни, хизматларни) қўшилган қиймат солиғини, акциз солиғини ва транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинadиган солиқни чегирган ҳолда (ушбу солиқларни тўлайдиган солиқ тўловчилар учун) реализация қилишдан тушган тушум»;

42) 356-модда иккинчи қисмининг 1-банди чиқариб ташлансин;

43) 363-модданинг бешинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Ягона ер солиғини тўлашдан умумбелгиланган солиқларни тўлашга ўтган солиқ тўловчи умумбелгиланган солиқларни тўлашга ўтган солиқ даврининг биринчи чораги учун ушбу Кодексда назарда тутилган юридик шахслардан олинadиган фойда солиғи ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича жорий тўловларни тўлашдан озод қилинади»;

44) 367-модда биринчи қисмининг: иккинчи хатбошиси чиқариб ташлансин;

учинчи ва тўртинчи хатбошилари тегишлича иккинчи ва учинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

45) 369-модда бешинчи қисмининг: иккинчи хатбошиси чиқариб ташлансин;

учинчи ва тўртинчи хатбошилари тегишлича иккинчи ва учинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

46) 375-модда қуйидаги мазмундаги бешинчи ва олтинчи қисмлар билан тўлдирилсин:

«Янги рўйхатдан ўтган якка тартибдаги тадбиркор, шу жумладан оилавий тадбиркорлик субъекти қатъий белгиланган солиқни якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган ойдан кейинги ойдан бошлаб тўлайди.

Касб-ҳунар коллежлари биттирувчилари коллежни тамомлагандан кейин ўн икки ой ичida якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтган тақдирда, якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтган санадан эътиборан қатъий белгиланган солиқни тўлашдан олти ой муддатга озод этилади. Якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтилган пайтдан бошлаб ўн икки ой ичida фаолият тугатилган тақдирда, қатъий белгиланган солиқ фаолият амалга оширилган бутун давр учун тўланади»;

5-модда. Ушбу Қонун 2015 йил 1 январдан эътиборан қуча кирди.

Ушбу Қонун 4-моддасининг 15, 17, 29, 31-бандлари, 35-бандининг иккинчи хатбошиси, 38 ва 44-бандлари 2015 йил 1 апрелдан эътиборан амалга киритилади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

Тошкент шаҳри,
2014 йил 4 декабрь
№УРҚ—379

И.КАРИМОВ

Тузалмайдиган

одам

Жиноий хатти-ҳаракатлари сабаб жиноят ишлари бўйича Олмалиқ шаҳар судининг 1999 йилдаги ҳукми билан 3 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиниб, панжара ортдан қайтиши билан, яъни 2002 йилда яна ўша суд биносига "ташриф" буюрган Жамшид Соатов бу сафар 17 йилга озодликдан маҳрум этилди. Яхши ота бир қамчи, деган ҳикматли нақл бор халқимизда. Ж.Соатов умрининг анчагина қисmini панжара ортда ўтказса-да, қилмишларидан тегишли ҳулоса чиқара олмади. Аксинча, озодликка чиқиши билан янги-янги жиноий режалар туза бошлади.

Халол меҳнатга тоби йўқ одам осонгина мўмай даромад топиш йўллари кидиради. Табиийки, бундай ҳаракатлар уни жиноят кўчасига бошлайди. Бу кўча Жамшидга бегона эмасди. У озодликдан маҳрум қилиш жазосини ўтаб чиқиб, Пискент туман ИИБ томонидан профилактика ва маъмурий назоратга олинган бўлишига қарамай, фирибгарлик, босқинчилик ҳамда қотиллик қилиш йўли билан ўзгалар мулкини қўлга киритиш ниятида ишга киришди. Гаразли мақсадларини амалга оширишга эса 1993 йилда туғилган жияни Сардоржон Учқуновни ҳам жалб қилди. Икковлон амалга оширилажак ишларнинг режасини ишлаб чиқишди. Унга кўра, аввал Ж.Соатов вақтинча яшаб, ҳудудини яхши билиб олган Олмалиқ шахри "ов майдони" вазифасини ўтати керак эди. Режанинги иккинчи босқичида эса пойтахтга "юриш" назарда тутилди.

Озодликка чиққанига роппа-роса бир ой тўлганида "ов"га отланган Жамшид Олмалиққа боради ва "ўлжа" қидириб, кўчаларни айланади. Шаҳарнинг Китве номи кўчасига келганида, 74 яшар кампирни учратиб қолади. Шу ҳудудда яшовчилардан Виктория Канееванинг (жабрланувчиларнинг исм-фамилияси ўзгартирилган) манзили ва ёлғиз яшашини билиб олган, кампирнинг хонадонига боради. Бу пайтда соат тахминан 13:00лар эди. Ўзини Олмалиқ шаҳар бюджетдан ташқари Пенсия жағғармаси ходими сифатида таништирган Ж.Соатов пенсия бўлими ходимлари томонидан ёлғиз яшовчи нафақахўрларнинг уйлари бепул тозаланаётганига В.Канеевани ишонтариб, тозалаш воситалари олиб келиш учун хонадон соҳибасидан 7 минг сўм олиб, жуфтакни ростлаб қолади. Содда кампирни осон-

гина чув туширган Жамшид кейинги "ов"га тараддулланади. Одатдагидай шаҳар кўчаларини кезиб, ёлғиз яшовчи кексаларни кидиради. Бу гал унинг "ўлжаси" 1940 йилда туғилган Ҳамдам Ботиров бўлди. Отаҳоннинг манзили ва ёлғиз эканлигини билиб олган, уни "йўқлаб" боради. Ўзини шаҳар газ таъминоти назоратчиси сифатида таништириб, отаҳоннинг газдан қарзи борлигини рўқач қилади ва тўловни амалга оширишни талаб қилиб, фирибгарлик йўли билан хонадон соҳибининг 5 минг сўмини қўлга киритади.

"Ёлғиз отнинг чанги чиқмас, чанги чиқса ҳам донги чиқмас", деганларидек, ёлғиз ўзи каттароқ сумма-лар "ўлжаси" қўлга киритади. "Ёлғиз қарияларнинг" кўзи этган Ж.Соатов жиянини ҳам ишга солади. Жиноий режа тақсимога кўра, Жамшид "ўлжа" топиб, унинг уйига кириши, Сардоржон эса ташқарида қолиб, бирор киши улар талончилик қилаётган уй олдида пайдо бўлса, судлик билан хабар бериши лозим эди. Уларнинг ҳамкорликдаги дастлабки "иши" 23 минг сўм "соф фойда" келтирди.

Қариндошлар осон келадиган пуллардан масрур бўлиб, жиноий ҳаракатларини фаол давом эттиришади. Кейинги уч "уруниш" да ёлғиз қарияларнинг 100 мингга яқин пулини ўзлаштириб олишади. "Омад" (уларнинг наздида шундай) ҳар доим ҳам келавермаганидек, бир сафар ортларида "қуруқ қўл" билан ҳам қайтишга мажбур бўлишади.

Омадсизликдан кейин Ж.Соатовнинг бир ўзи "ов"га чиқади. Олмалиқ шаҳрида "ўлжа" қидириб юрганида, Мирзо Улуғбек кўчасида 81 яшар Лариса Титовани кўриб қолиб, "иш"га киришади. Бу сафар "электр таъминот"дан келган киши бўлиб, Л.Титовадан қарздорлик учун тўловни амалга оширишни сўрайди. Фирибгарлик йўли билан хонадон соҳи-

басининг 20 минг сўмини қўлга киритади ва жуфтакни ростламоқчи бўлиб турганида, телефон жиринглаб, кампирнинг бошқа хонага ўтганидан фойдаланиб, 80 минг сўмини ҳам ўмариб, қочиб қолади.

Хар сафар турли "киёфа"ларда — Пенсия жағғармаси, ижтимоий таъминот муассасаси ходими, шаҳар электр тармоқлари ва газ таъминоти назоратчиси сифатида "қўриниш" берадиган Жамшид Соатов бир ўзи ва жияни билан ҳамкорликда 10 та ҳолатда фирибгарлик ва ўғрилик билан ёлғиз кексаларнинг пулларини қўлга киритади.

Кўп ўтмай у "ов" ҳудудини кенгайтиришга киришади ва жияни билан пойтахтга йўл олади. 2014 йилнинг 24 май куни Тошкент шаҳрида пайдо бўлган қариндошлар "ўлжа" қидириб юришганида, Мирзо Улуғбек тумани ҳудудида кетётган Газалина Шараповага кўзалари тушиб қолади. 85 ёшли қарияга ўзларини туман ижтимоий таъминот муассасаси ходимлари сифатида таништириб, "информация" ўтлашга киришади. Г.Шараповани кузатиб бориб, яшаш манзилини аниқлашади.

Ортидан эргашиб келган кимсаларнинг асл мақсадини англамаган кекса аёл уларни хонадонига киритади. "Меҳмон"лар эса эшикдан киришлари билан ўзини ҳимоя қилишга қурб етмайдиган кампирга ташланишади. Уни дўппослаб, судраганча, ётоқхонага олиб киришади ва қаравотга ётқизиб, чойшаб билан бўға бошлашади. Ожиза тезда жон таслим қилади. Шундан сўнг қариндошлар уйни титкилаб, марҳумага тегишли ҳамёндан атиги 30 минг сўм пул топишади...

Фирибгарлик, ўғрилик, қотиллик каби жиноятларни содир этган бу кимсалар қотиллик жиноятидан кейин тезда қўлга олинди-лар. Суднинг ҳукми билан Ж.Соатов 20 йилга, С.Учқунов эса 18 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Инсон ҳаётга бир марта келади. Яратганининг марҳамати билан унга ақл, фаросат ато этилади. Бундан эса ҳар ким турлича фойдаланади. Кўпчилик умрини фойдала, савоб ишларга бағишлаб, ўзидан яхши ном қолдиришга ҳаракат қилади. Оила, тирикчилик ташвишлари, фарзандлари тарбияси — буларнинг барчаси инсонни тоблаяди, тарбиялайди, эзгуликка чорлайди. Лекин орамизда ўзи сабабчи бўлган ҳолда гулдек умрини панжара ортда ўтказётганлар ҳам учраб туради.

Қабоҳат қурбони

Козим ҲАМИТЖОНОВ,
Бектемир туман прокурори вазифасини бажарувчи

Файрат Намозов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) суднинг қора курсисда бош эгиб, қилмишидан пушаймон бўлиб ўтирибди. Афсуски, энди вақтни ортга қайтариб бўлмайди.

Ойдин билан турмушлари ёмон эмасди. Ораларида гина-қудурат ўтмаган, бир-бирларини ҳурмат қилишар, айниқса, фарзандларини еру кўкка ишонмасди. Шундай бўлса-да, аксарият аёллар каби Ойдин ҳам эрининг уйга маст бўлиб келиб, бир машмашани бошлашини хушламасди.

Устига-устак, Файрат одамларни алдаш, ишончини суиистеъмол қилишга ҳам мойилроқ эди. Айнан шундай қилмиши учун у муқаддам судланишга ҳам улгурган бўлиб, бундан тегишли ҳулоса чиқармаганди. Файрат бир ишнинг бошини тутмай, гоҳ бозорда мева-чева сотса, гоҳида эса қўшни давлатлардаги қурилиш ишларида шуғулланиб кўрди. Бироқ, омади чопмади, бири икки бўлмади.

Шундай кунларнинг бирида Ойдин унга тақинчоқлар савдоси билан шуғулланишни маслаҳат бериб, бир танишининг ёнига юборди. Бу таклиф Файратга маъқул келиб, бозор ичида жойлашган тилла буюмлари дўконига сотувчиға ёрдамлашиб юрди. Кўп ўтмай хотини ҳамда қайинсигиллари билан дўкон очиб, савдо қила бошлади. Кейинчалик, фаолиятини янада кенгайтириш учун қайинсигилсидан қарз олди. Анчадан буён қўли тайинли пул кўрмаган Файрат харидорлардан тилла буюмларни олар экан, эски "дарди" кўзгади. "Букрини гўр тузатади" деганларидек, мижозларидан олган тилла буюмларни на сотиб пулини ва на молнинг ўзини эгаларига қайтарди. Аксинча, уларга дуч келмаслик учун беркиниб юрадиган, тўқнаш келиб қолса, "эрта бераман, индин бераман", деган қуюқ ваъдалар билан қўйниларини пуч ёнғоқларга тўлдирадиган бўлди.

Шундай кунлардан бирида эрининг қинғир қилмишларидан безор бўлган Ойдин сингилларига йиғлаганча, дардини тўкиб солар экан, бир муддат улар билан яшаб туришини айтиди. Бундан хабар топган опа-сингиллари билан жиянлари кириб келишди. Қутилмаганда хонтахта атрофида суҳбатлашиб ўтирган қариндошлар сафига қайфи тароқ Файрат ҳам келиб қўшилди-ю, худди "ошга пашша тушгандек" барчаннинг таъби тирриқ бўлди-қўйди.

— Нега уйга бормаясан? — сўради Файрат жаҳл аралаш.

— Одамлардан олган қарзларингизни тўлаб, ичкиликни ташла-сангиз, ўшанда бераман. — зарда аралаш жавоб берди хотини.

Бу ҳолат йиғилганларни бефарқ қолдирмади. Бири олиб, бири қўйиб, Файратдан қарзларини сўрай бошлади. Шу баҳона бўлди-ю, қувё билан қайинсигиллар ўртасида жанжал бошланди. Хотинининг қайсарлиги устига қайинсигилларнинг орага тушиши, қарзларини сўраши Файратнинг асабини қўзғатади юборди. У нима қилаётганини идрок қилолмай, газ плитаси ёнида турган вино шишасини олди-да, хотинининг бошига туширди. Ойдин бошини чангаллаганча, бакириб юборди.

— Опамни нима қилиб қўйдинг?

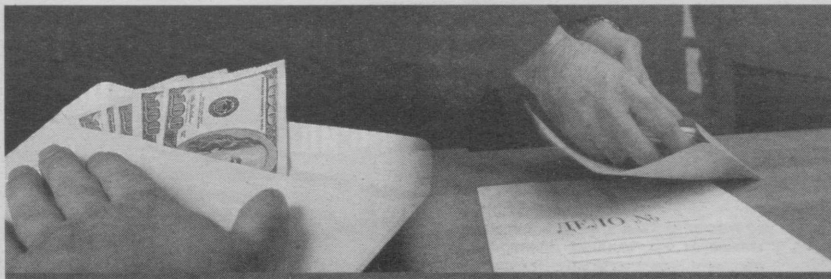
Хилола шундай дея Ойдинга ёрдам бериш учун уларнинг ўртасига турган ҳам эди, Файрат қўлидаги шиша қолдиги билан унинг дуч келган жойига ура бошлади. Хилола шу заҳоти қонига беланганча, ерга йиқилди. Ҳозиргина қий-чув қилиб, хонани бошларига кўтараётган қариндошлар худди туш кўраётгандек, зумда жим бўлиб қолишди. Файрат бўлса фурсатдан фойдаланиб, қочиб қолди.

Бақир-чақирни эшитган қўшнлар тезда милиция билан тез ёрдамга хабар қилишди. Аммо шифокорларнинг саъй-ҳаракатлари зое кетиб, Хилола ҳаётдан кўз юмди.

Қотил кўп ўтмай қўлга олинди. Ҳукм ўқилиб, унга қилмишига яраша жазо тайинланди. Ичкилик ва жаҳл охир-оқибат бир аёлнинг ҳаётдан кўз юмишига сабабчи бўлди. Бўлиб ўтган ушбу воқеа ҳар бири-миздан соғлом турмуш тарзига риоя қилиб яшашни, ҳар қандай вазиятларда ҳам ўзимизни қўлга ола билишимизни, Аллоҳ томонидан берилган улуг неъмат — умримизнинг ҳар дақиқасини мазмунли ўтказишга ҳаракат қилишимизни тақозо этади.

Давлат бошқаруви, суд, ҳуқуқ-тартибот маораларидаги масъул лавозимларга иймон-этиқода собитқадам, тажрибали, билим ва иқтидори, таъкилотчилик қобилиятини намоён қила олган, ўз соҳаларининг етуқ мутахассислари тайинланади.

Ишончга жиёнат

Назари тўқ, ўзига билдирилган юксак ишонччи ҳам қарз, ҳам фарз билиб, амалдаги қонун ва қонуности ҳужжатлари билан ҳавола этилган ваколатлари доирасида хизмат бурчини сидқидилдан адо этувчи, қўл остидаги ҳодимларга ҳар жиҳатдан ўрнатқаб, ҳаққоний ишларларини талаб қиладиган раҳбар бошқарувидаги идора, муассаса ёки корхона бенуқсон, самарали фаолият юритади. Аксинча, мансаб курсисини эгаллаганидан кейин ўзидан кетиб, нафсини жиловлай олмай, мансаб ваколатларидан ғаразли максадларда фойдаланган, қўл остидаги ҳодимларни ҳам йўлдан уриб, қинғир ишларга бош-қош бўлган, ўзига билдирилган ишончга хиёнат қилган амалдор эса ўзи қазиган чоҳга қулайди. Мисқоллаб йиққан обрў-этибори бир пул бўлиб, назардан қолади. Бундан-да ёмони, нопок бошлиқ бошқарган идорага нисбатан одамларда ишончсизлик қайғити тугилади.

Ўттиз уч яшар Тўлқинжон Жўраев 2012 йилнинг февраль ойда Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаментининг Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси бошлиғи лавозимига тайинланди. У энг шимариб, ҳудудий бошқарма фаолиятига умумий раҳбарлик қилиш, ишларни ташкиллаштириш, бўлим ҳамда секторлар фаолиятини мувофиқлаштириш, уларнинг бошлиқлари ўртасида мансаб вазифаларини тақсимлаш, топшириқларнинг бажарилиши бўйича ҳар бир ҳодимнинг жавобгарлик доирасини белгилаш, бошқарма ҳамда туман (шаҳар) бўлимида ижро ҳамда меҳнат интизомига риоя этилишини назорат қилиб бориш қабилардан иборат хизмат вазифаларини адо этишга киришди.

Зоҳиран ҳаммаси рисоладагидек, идора ҳодимлари суд ижро ҳужжатлари ижросини таъминлаш учун ваколатлари доирасидаги вазифаларни астойдил бажаришаётгандек эди. Бирок, ташкилотда бора-бора ижро муддатларига амал қилинмагани боис, мол-мулклари ёки ҳақлари қайтариб олиб берилмай аросатда юрган тadbиркорлар кўпайиб, фуқароларнинг норозиликлари кучайиб бораверди. Идоранинг фаолияти синчиқлаб ўрганилганда эса мазкур эътирозларни келтириб чиқарган ҳолатларнинг сабаблари йўққа қалқиб қиди.

2014 йилнинг февраль-апрель ойларида ҳудудий бошқармада ўтказилган текширишларда ижро йиғимлари ноконуний йиғилгани, интизомий жавобгарликка тортилган ҳодимлар расман буйруқ чиқарилмасдан мукофотлангани каби қонунбузилиши ҳолатларидан ташқари, бошлиқ ва турли лавозимдаги ҳодимларнинг бевосита хизмат вазифаларини адо этиш мобай-

нида ёки ҳодимларни бошқа лавозимга тавсия қилиш, тайинлаш жараёнларида пора бериш, пора олишдан иборат жиноий қилмишлар содир этилгани аниқланиб, жиноят иши қўзғатилди.

Дастлабки терговда аниқланган, суд мажлисларида келтирилган далиллар, гувоҳларнинг кўрсатмалари билан тасдиқланган ҳолатларга кўра Т.Жўраев 2012 йил июль ойида Суд ижрочилари Фарғона шаҳар бўлимининг иш юритувида бўлган, Фарғона вилоят ҳўжалик судининг қарорига асосан "Фарғона вилоят энергo маркази" ОАЖдан шаҳар Давлат солиқ инспекцияси фойдасига қарздорликни ундириш ҳақидаги ижро ҳужжати ижросини таъминлаш мақсадида хатланган, жамият баландсидаги асосий қозонхона биносини солиқлардан қарздорликни қоплаш учун сотувга чиқаришга розилик бериш эвазига, ушбу қорхона раҳбаридан Суд ижрочилари Фарғона шаҳар бўлимининг бошлиғи Ш.Ходжаев орқали 3000 АҚШ доллари билан пора тариқасида олади.

2013 йилнинг февраль ойида Т.Жўраев суд ва бошқа органларнинг қарорларига асосан давлат даромадига ўтказилган ва бошқа турдаги мол-мулкларни реализация қилиш ҳақидаги шартномага асосан фаолият юритаётган "Фарғона Эркин Савдо" МЧЖнинг раҳбари И.Ашуровдан ўша пайтда ҳудудий бошқарманинг етакчи мутахассиси лавозимида ишлаётган Ш.Ходжаев воситачилигида жамият билан ҳудудий бошқарма ўртасида автотранспорт воситаларини сақлаш жойини ташкил этиш тўғрисидаги шартномани имзолаш учун 2500 АҚШ доллари миқдорида пора олиб, 2013 йил 4 март кунги сана билан тузилган шартномани имзолаб беради.

Шунингдек, Т.Жўраев бошқарма бош ҳисобчиси А.Шодиев билан ўзаро тил бириктириб, 2012-2013 йиллар ва 2014 йилнинг 1-чораги мобайнида меҳнат ва ижро интизомини бузганлари туфайли Меҳнат кодексининг 181-моддасига асосан интизомий жазога тортилган ҳодимларга белгиланган устам тўловларни камайтириш ёки бекор қилиш чораларини кўрмасдан, буйруқлар чиқармасдан, уларга мукофот пулларини тўлаб, жами 56 млн. 770 минг сўм пул маблағини растрата қилиш йўли билан талон-торож қилишди.

Бундан ташқари, меҳнат таътилига чиқмаган ҳодимларга буйруқлар чиқарилмаган ҳолда, ҳодимларнинг аризаларига асосан, 2012-2013 йилларда бюджет маблағлари ҳисобидан салкам 119 млн. 600 минг сўм, Суд ва адлия

органларини ривожлантириш жамғармасидан 7 млн. 860 минг сўм моддий ёрдам пуллари тўланиб, давлат манфатларига жиддий зиён етказилди.

2012 йил 22 октябр кунги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси билан "Шерхон Стил Инвест" хусусий қорхонаси ўртасида имзоланган шартномага биноан, қорхона томонидан фуқаролик ишлари бўйича Фарғона вилоят судида қурилиш ишлари амалга оширилади. Бошқарма бошлиғи Т.Жўраев, бош ҳисобчи А.Шодиевлар хусусий қорхона раҳбари И.Хасанов билан "қелишиб", қурилиш объектидан чиққан 8 млн. 465 минг сўмлик иккиламчи қурилиш материалларини белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисоботларига киритмасдан, шунингдек, амалга оширилган қурилиш ишлари бўйича тузилган даълатномаларга ҳақиқатда бажарилмаган 9 млн. 640 минг сўмлик ишларни қўшиб ёзиб, ҳудудий бошқарманинг 18 млн. 110 минг сўмлик пул маблағлари ва мулкларини ўзлаштириб, талон-торож қилишди.

Раҳбарнинг нопоклиги қўл остидаги ҳодимларга ҳам "юқади". Ҳудудий бошқарманинг Фарғона шаҳар бўлими катта суд ижросиси, бўлим бошлиғи, ҳудудий бошқарманинг суд қарорларини ижро этиш бўлими етакчи инспектори лавозимларида ишлаган Шўхрат Ходжаев "олди-берди"да воситачилик қилиш билан чекланмасдан, ўзи ҳам тамағирлик билан пора олади. Суд ва бошқа ваколатли органларнинг қарорларига асосан, давлат даромадига ўтказилган ва бошқа турдаги мол-мулкларни реализация қилиш тўғрисидаги шартномага биноан фаолият юритган "Фарғона Эркин Савдо" МЧЖ раҳбари И.Ашуровдан дўконди текширмаслик, унда сақланаётган товар-моддий бойликлар нархини арзонлаштириш, ижрога қаратилган суд қарорларининг муаммосиз берилиши ва бошқа "ҳолис хизмат"лар учун 2012-2014 йиллар мобайнида суд ижросиси Б.Бўтабеков орқали ҳар ойда 1-1,5 млн. сўмдан "насибани" олиб туради. Ушбу вақт ичида И.Ашуров "эхсон" қилган жами 30 млн. сўмни Б.Бўтабеков ва Ш.Ходжаев ўзаро теппа-тенг баҳам қўришди.

Ш.Ходжаев 2012 йил август ойида Фарғона шаҳар бўлими катта суд ижросиси лавозимида ишлаб турган пайтида, Фарғона вилоят ҳўжалик судининг қарорига асосан қарздор "Кишлоқҳўжаликмиё" АЖдан Давлат солиқ инспекцияси

Жаҳонгир Пўлатов,
Фарғона вилоят прокурори
ёрдамчиси

фойдасига қарздорликни ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжати асосан хатланган "Нексия" русумли хизмат автомашинасини вақтинча сакловга қайтариш ҳақидаги ҳужжатларни тасдиқлаб бериш учун ушбу ишни юритган суд ижросиси Қ.Юсупов орқали АЖ раҳбари Х.Ҳомидовдан тамағирлик билан 300 АҚШ долларини талаб қилиб олади.

2012 йил 8 ноябр кунги Ш.Ходжаев истеъмолга яроқсиз маҳсулотларни йўқ қилиш тadbирини қатнашди. "Долина Лиана" қорхонаси раҳбари У.Юлдашевнинг зиммасида бўлган, истеъмолга яроқсиз товук гўшти ижро ҳужжатларида кўрсатилган 3100 килограммдан кам эканлигини рўқач қилиб, йўқ қилиш жараёнини тўхтатиб. Суд ижрочиларининг Кўштепа туман бўлимига ишга ўтказилганига қадар ушбу иш ижро ҳужжати юритган Х.Абдуназаровни чакиртиради. Камомад аниқлангани туфайли жиноят иши қўзғатилиши мумкинлигини писанда қилиб, унинг дилига гул-гула солиб қўяди. 1500 АҚШ доллари берса, ишнинг ёпди-ёпди қилиб беришига ишонтариб, Х.Абдуназаровнинг 500 АҚШ доллари ва 2 млн. 600 минг сўм пулини фирибгарлик йўли билан қўлга киритади.

Ҳудудий бошқармада ҳодимларни юқориқроқ лавозимларга ёки яшаш жойларига яқинроқ ишга ўтказишнинг ҳам "ставка"си жорий этилган. Фарғона шаҳар бўлимининг суд ижросиси Б.Бўтабеков 2013 йил январь ойида "Фарғона Эркин Савдо" МЧЖ раҳбари билан кўришганида, "мени катта суд ижросиси этиб тайинланганимга қарашиб юборинг. 4000 доллар бериб туринг. Тайинланганимдан кейин ҳам сизни қўллаб тураман", дея "илтимос" қилди. И.Ашуров пулни топиб қўйдим дегач, ўша пайтда ҳудудий бошқарманинг етакчи инспектори лавозимида ишлаётган Ш.Ходжаевга берилиш қўйишни тайинлайди. МЧЖ раҳбари "суюнчи" пулни етакчи инспекторга бериб кетганидан кейин Б.Бўтабеков катта суд ижросиси лавозимини эгаллайди.

Т.Жўраев Фарғона вилоят ҳудудий бошқармаси бошлиғи этиб тайинланганига қадар, бошқарма бошлиғи вазифасини вақтинча бажарувчи, бошқарма бошлиғининг ўринбосари лавозимларида ишлаган. Кейинчалик Андижон вилоят ҳудудий бошқармасининг Булоқбўши туман бўлими бошлиғи этиб тайинланган Нодиржон Мўйдинов ҳам ҳодимларни ишга тайин-

лаш, бошқа ишга ўтказиш учун ҳужжатларни тайёрлаб беришдан иборат бевосита хизмат вазифасини бажариш учун ҳам тамағирлик билан пора беришни талаб қиладди. 2012 йил июнь ойида ҳудудий бошқарма бошлиғининг ўринбосари лавозимида ишлаётганида Суд ижрочилари Кува-сой шаҳар бўлими бошлиғи лавозимида ишлаб келган М.Рахмоновдан уни Фарғона туман бўлими бошлиғи лавозимига тайинлаш ҳақидаги ҳужжатларни тайёрлаш эвазига 1700 АҚШ доллари, 2013 йил октябр ойида Суд ижрочилари Тошлоқ туман бўлими бошлиғи лавозимида ишлаб келган С.Қадировдан уни Учқўприк туман бўлимига ўтказиш ҳақидаги ҳужжатларни тайёрлаш эвазига 300 АҚШ доллари миқдорида "хизмат ҳақи" олади.

Н.Мўйдинов 2013 йил январь ойида таниши Х.Мирзаевга жиноят ишлари бўйича Қўқон шаҳар судида кўрилатган жиноят иши бўйича енгиллик қўланишида ёрдам беришини айтиб, уни алдаб, суд ижросиси А.Жумаев орқали ундан 5000 АҚШ долларини олиб, ўз эҳтиёжларига сарфлайди. Суд томонидан енгиллик қўланилмаганидан сўнг Х.Мирзаев "ҳожатбарор"дан 3000 АҚШ долларини қайтариб олишга эришди. Н.Мўйдинов гўё озодликдан маҳрум этиш билан боғлиқ жазо қўлланмаслигига эришиш учун сарфлаганини писанда қилиб, 2000 АҚШ долларини қайтариб бермайди.

Судланувчи ҳудудий бошқарманинг собиқ бошлиғи Тўлқинжон Жўраев судда айбига иқдор бўлди. Шунингдек, собиқ бошлиқ ўринбосари Нодиржон Мўйдинов, бошқармада турли лавозимларда ишлаб, "ҳолис хизмат"лари учун "хизмат ҳақи" олишни йўлга қўйган Шўхрат Ходжаев, тиришча-тиришашиб, ўзининг "хайбаракаллачилиғи" эвазига суд ижрочилигидан Ёзёвон туман бўлими бошлиғи лавозимига кўтарилган Б.Бўтабеков, Н.Мўйдинов ўрнига ўринбосар этиб тайинланган, "олди-берди"ларда воситачилик қилган Ф.Эгамов, бошлиқ билан бирга "ҳотамтойлик" қилиб, интизомий жавобгарликка тортилган ҳодимларга устам тўловлар, мукофотлар, моддий ёрдам пулларини буйруқ чиқарилмасдан "эхсон" қилган, товар-моддий бойликлар талон-торож қилинишига бош қўшган бош ҳисобчи А.Шодиев, қурилиш-таъмирлаш сарф-харажатларига қўшиб ёзиб, қўшимча "даромад"га эга чиқилишини ҳадисини олган, муқаддам тўрт бора судланган "Шерхон Стил Инвест" хусусий қорхонасининг раҳбари И.Хасановлар ҳам инкор этиб бўлмас далиллар қарши-сида айбларини тал олишди.

Суд ҳукми билан Т.Жўраев, Н.Мўйдинов, Ш.Ходжаев, Б.Бўтабеков, А.Шодиевларга турли муддатларга озодликдан маҳрум этиш, Ф.Эгамов ва И.Хасановга жарима жазоси тайинланди.

Кишининг билими, тажрибаси, таъкилотчилик қобилияти, интилишига мувофиқ бериладиган лавозим, мансаб ҳам бир синов. Шунинг унутмаслик кераки, эл-юртга хизмат қилишдек залворли масъулиятни, синов-синоатни зиммасига олган, нафсини жиловлаб, хизмат вазифаларини бенуқсон адо этадиган киши ҳақ йўлдан тоймайди.

2014 йил 16 декабрда Қозоғистон миллий мустақилликка эришганига 23 йил тўлади. 1991 йил 16 декабрь куни мамлакатда «Қозоғистон Республикасининг мустақиллиги тўғрисида»ги Қонун қабул қилинган эди.

Қозоғистонда мустақиллик байрами нишонланди

Республикамизга қўшни бўлган бу мамлакат мустақиллик йилларида ривожланишининг демократик гоёларини танлади ҳамда иқтисодий ривожланишга эришди. Халқаро сиёсий майдонда ҳам Қозоғистон суверен ва мустақил давлат сифатида ҳаракат олиб бормоқда.

Байрам муносабати билан мамлакатда 16-17 декабрь дам олиш кунлари деб эълон қилинди.

Оқ каркидонлар яна биттага камайди

Хабар беришларича, сайёрамизда иккита шимолӣ оқ эркак каркидон яшаётган эди. Улардан бири АҚШнинг Сан-Диего шаҳридаги ҳайвонот боғида парваришланаётган бўлиб, шу каркидон 44 ёшида табиий равишда ҳалок бўлди.

Унинг ўлимидан кейин ер юзиде бор-йўғи бешта шимолӣ оқ каркидон қолди. У бу ерда Нола лақабли ургочи каркидон билан бирга сақланган эди. Ушбу каркидон 1980 йилларда Судандан келтирилган бўлиб, ҳайвонот боғида у билан Ноладан насл олишининг илоҳи бўлмади.

Шимолӣ оқ каркидоннинг охириги эркак вакили Кениядаги миллий боғда, иккита ургочи каркидон билан бирга сақланади. Яна бир ургочи каркидон Чехиядаги ҳайвонот боғларидан бирида яшамоқда.

Хабар беришларича, бу тур йўқолиб кетиш арасида турибди. Уни тутқинликда кўпайтириш бўйича ўтказилган тажрибалар муваффақиятсиз якулланмоқда. Ёввойи табиатда эса бу каркидонлар умуман қолмаган.

Ўлчамлари бўйича филдан кейинги ўринда турувчи бу жонзоднинг йўқ бўлиб кетишига, асосан, браконьерлар сабабчи. Каркидоннинг шохи Осиё қора бозорида жуда қиммат баҳоланади. Аҳоли ундан даволучи воситаси сифатида фойдаланади.

Мамлакатимиз халқ ҳўжамлиги ривожига унинг иқтисодий захираларини ёнғин офатларидан муҳофаза қилиш, моладий-маънавий бойликлар хавфсизлигини таъминлаш муҳим ўрин тутди. Бошқача айтганда, барча масканлар ва ҳўдуаларда ёнғин хавфсизлиги қондаларининг тўла таъминланиши бугунги ва эртанги тараққиётимизга катта замин ҳозирлайди. Кейинги йилларда давлат миқёсида ўтказилиб келинаётган "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" тадбири ана шу мақсадага йўналтирилиб, ёнғинларнинг олаи оламинишда, инсонларни ўт баласидан асрашда муҳим оми бўлаётир.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан жорий йилнинг 20 нояб-ридан 20 декабрга қадар ўтказилётган "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги"нинг ўтган даври мобайнида ходимларимиз томонидан содир бўлиши мумкин бўлган ёнғинларнинг олдини олиш мақсадида 18 мингдан ортиқ қорхона, ташкилот, муассаса ва бошқа ҳўжакларнинг ёнғинга қарши ҳолати текширилди. Мазкур тадбир давомида ишчи-хизматчилар билан 30 мингдан ортиқ учрашув ҳамда суҳбатлар уюштирилиб, жойларда 19922 та ёнғин хавфсизлиги бурчаклари ташкил этилди. Ўтказилаётган профилактик тадбирлар жараёнида қорхона ва ташкилотларда аниқланган камчиликлар бартараф этилди. Ёнғин хавфсизлиги қондаси талабларини бузган раҳбар ва жавобгар шахсларга нисбатан

маъмурий ва интизомий жазо чоралари қўлланилди.

"Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" даврида жойлардаги Ёнғин хавфсизлиги қисмлари томонидан қўриқланаётган ўта муҳим ва тоифаланган масканларда текширувлар ўтказилмоқда. Мазкур тадбирлар пайтида ишчи-хизматчиларга малакали йўриқномалар берилиб, ёнғинларга сабаб бўлувчи омиллар ва уларни бартараф этиш чоралари тушунтириб борилаётир.

Ҳаммамизга маълумки, кейинги пайтларда содир бўлган ёнғинларнинг асосий қисми аҳоли турар жойларига тўғри келганлиги сабабли "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги"да фуқароларнинг уй-жойларини ёнғин офатларидан муҳофаза этишни кўчатириш мақсадида маҳаллалар, қишлоқ фуқаролар йиғинларида жамоатчилик билан учрашувлар ташкил этилиб, хонадонларда ёнғин-

ларга олиб келувчи омилларни бартараф этиш чоралари кўрилкоқда. Жумладан, ойликнинг ўтган 20 кунӣ мобайнида республикамиздаги 1 млн. 778 минг 496 та аҳоли турар жойлари, 18220 дан ортиқ кўп қаватли уйларнинг ёнғинга қарши ҳолати, улардаги минглаб қордоқ ва ертўлалар текшириб чиқилди. Ёнғинга олиб келадиган ҳолатлар юзасидан тегишли чоралар кўрилди. Маҳаллалар қошидаги уй-жой мулкдорлари ширкатларида 6 мингдан зиёд ёнғин хавфсизлиги бурчаклари ташкил этилди. Шунингдек, ёнғинларнинг олдини олиш ва ёнғин хавфидан ҳабардор қилувчи плакат ва эслатмалар ишлаб чиқилиб, жойларга тарқатилди. Бу тадбирларга жамоат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ходимлари, маҳалла фаоллари кенг жалб этилди. Таъкидлаш жо-

«Дунё гўзали-2014» ЖАРлик Ролан Штраусга насиб этди

Жанубий Африка Республикасининг вакили бўлган 22 ёшли Ролан Штраус жорий йилнинг 14 декабрь кунӣ Лондонда бўлиб ўтган «Дунё гўзали-2014» кўрик танлови ғолибаси бўлди. Иккинчи ўринни Венгриялик Элина Кулшар, учинчи ўринни эса АҚШлик Элизабет Сафрит эгаллади.

Танловнинг бу йилги ғолибаси Р.Штраус ўз юртидаги тиббиёт факультетининг тўртинчи курсида таҳсил олар экан. Шу билан бирга, у бўш вақтларида гольф ўйнашни ва китоб ўқишни яхши кўришини таъкидлаган.

Қатл этилган талаба оқланди

Хитойда бир жиноят иши қайта кўриб чиқилгандан сўнг, 18 йил муқаддам қатл этилган талаба суд томонидан оқланди. Уни суд бир аёли зўрлаганликда ва ўлдирилганликда айблаган эди. Хабарларга кўра, қатл этилган ўсмирнинг оиласидан узр сўралди ва уларга товон пули тўлашга қарор қилинди.

Суд қатл этилган ўспириннинг дўсти Ян Фэннинг аризасига асосланиб, шундай ҳўкм чиқарган. Ўша машўум воқеа содир бўлган пайтда у Хуугжи билан бирга бўлган. Улар Ху-Хото шаҳрининг жамоат ҳўжатхоналарида бирининг ёнидан ўтиб кетаётганларидан ичкаридан бир қизнинг бақираётганини эшитиб қолишган. Ян Фэн эътибор бермай ўтиб кетмоқчи бўлган, бироқ Хуугжи қизга ёрдам бериш учун ичкарига кирган. Аммо у кеч қолганди. Қотил қизни ўлдириб, воқеа жойини тарқ этиб бўлганди. Талаба бўлган воқеа ҳақида хабар бериш учун полиция маҳкамасига келган. Шундан сўнг, бу жиноятда унинг ўзини айблашган эди.

Шунингдек, 2005 йилда бир қатор жиноятларни амалга оширган Чжао Чжихун исмли қимса бу жиноят унинг иши эканлигини бўйнига олган. Бироқ, ишни қайта кўриб чиқиш ортага сурилган ва шунча вақт ўтганидан сўнг уни кўриб чиқишга қарор қилинган.

Бейб қатл этилган Хуугжининг оиласига ҳўкумат 5 минг АҚШ доллари миқдориде товон пули беришга қарор қилган.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Ёнғин хавфсизлиги ойлиги

«Тилсиз ёв» йўлига ҒОВ

изки, кейинги вақтларда маҳаллаларда ўтказилган учрашувлар натижасида аҳоли турар жойларида ёнғинлар содир бўлиши кескин камайди.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш нафақат ишлаб чиқариш тармоқлари ҳамда аҳоли турар жойларида, балки ўқув ва мактабга таълим муассасалари учун ҳам катта аҳамиятга эга. Шунга кўра, ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари ойликнинг биринчи ўн кўнлигида умумтаълим мактаблари, мактабга таълим ва давлолаш муассасаларида ҳам ёнғин хавфсизлигини таъминлашга бағишланган бир қанча тадбирларни ўтказдилар. Шунини алоҳида таъкидлаш жоизки, ёнғин хавфсизлигини таъминлашга оид маъқ ва машғулотларнинг мактабларда ўқувчилар иштирокида ўтказилганлиги болалар иштирокидаги ёнғинларнинг камайишига омил бўлмоқда. Хўсусан, бугунги кўнда республикамиздаги умумтаълим мактабларда 7 мингдан ортиқ текширувлар ўтказилиб, 7208 марта болалар ва ўқитувчилар билан учрашувлар уюштирилди. Жойларда ёнғин ҳодисаси рўй берса, ўқувчиларга ҳаракатлашниш тартиблари машғулотлар давомида тушунтирилди.

Бўндан ташқари, қўзғиқши мавсумда фуқароларнинг иситиш мосламаларидан тўғри фойдаланишларини ташкил этиш, уларнинг носозлигини аниқлаш ва содир

бўлиши мумкин бўлган ёнғинларнинг олдини олиш мақсадида маҳаллий газ ва электр таъминоти вакиллари билан ҳамкорликда аҳоли уйларидаги иситиш тизимлари, яъни газ ва электр мосламалари текширилиб, ёнғинга қарши йўриқномалар берилди.

Бугунги кўнда электр тармоқларидан фойдаланиш билан боғлиқ муаммолар орасида ёнғинларнинг келиб чиқишига дахлдор омилларни бартараф этиш билан боғлиқ масалалар кўндаланг бўлиб турганлиги ҳеч қимса сир эмас. Бу борада Давлат ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимлари олдида ҳам электр энергиясидан фойдаланиш жараёнида содир бўлаётган ёнғинлар, уларнинг сабаб ва оқибатларини ўрганиш, мазкур тизимдаги ёнғинга олиб келувчи ҳолатларни бартараф этиш каби вазифалар долзарб бўлиб турибди.

Мўхтасар қилиб айтганда, ўтган даврда олиб бориладиган профилактик тадбирлар натижасида ёнғин хавфсизлиги ойлиги давомида содир бўлган ёнғинлар 557 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 35,3 фоизга, инсонларнинг қуйиш тани жароҳати олишларининг эса 82,4 фоизга камайишига эришилди.

Алишер АБИДЖАНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
ИИБ ЁХББ бўлим бошлиғи

ЎРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР!

«Асака» банк

яқинлашиб келаётган Янги йил байрами муносабати билан қуйидаги
миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади:

«ЯНГИ ЙИЛ 2015»

Ушбу омонатнинг сақлаш муддати 12 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар ҳар чоракда
ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Шу билан биргаликда, «Асака» банк 90дан ортқ турдаги миллий ва хорижий валюталарда
қулай шартларда омонатларни таклиф этади.

Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	573-18-78
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Сирғали филиали	371	258-67-49	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96	Афросиёб филиали	366	221-77-56
Асака филиали	374	233-13-69	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-12-93
Фарҳод филиали	374	226-97-53	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-12-37	Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Олтиариқ филиали	373	432-10-11	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Қўқон филиали	373	552-61-04	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Барча омонатларнинг Фуқароларнинг банклардаги омонатларини
кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- ✓ солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- ✓ маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- ✓ эгаллик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- ✓ миқдори чекланмаган.

“Асака” банк
сармоянгиз сақланиши
ва кўпайишини кафолатлайди.

Хизматлар лицензияланган

«EFFECT REAL GROUP» МЧЖ барча хорижий юридик ва жисмоний шахсларни бошланғич нархи босқичма-босқич ошириш тартибидан ўтказиладиган очик аукцион савдоларига таклиф этади.

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Фарғона вилоят ҳудудий бошқармасининг 05.12.2014 йилдаги 333 и/ч-сонли буйруғи ҳамда Қувасой шаҳар ҳокимининг 20.11.2014 йилдаги 543-сонли қарорига асосан яқка тартибда уй-жой қуриш (деҳқон ҳўжалигини юритиш) учун ер участкаларига мерос қилиб қолдирилган умрбод эгаллик қилиш ҳуқуқини реализация қилиш бўйича Қувасой шаҳар “Исфайрамсой” ҚФЙ ҳудудига 614-контурда жойлашган жами 18 та, шундан ҳар бирининг сатҳи 0,04 га.га тенг 16 та ер участкаси. Бошланғич баҳоси 624 000 сўм. Ҳамда мазкур контурда жойлашган ҳар бирининг сатҳи 0,06 га.га тенг 2 та ер участкаси (0,04 га. уй-жой қуриш ва 0,02 га. деҳқон ҳўжалиги юритиш учун) бошланғич баҳоси 936 000 сўм бўлган ер участкалари очик аукцион савдоларига қўйилади.

Очик аукцион савдолари 2015 йил 28 январь кўни соат 11:00да Қувасой шаҳар ҳокимлиги биноси катта мажлис-лар залда ўтказилади.

Очик аукцион савдосида иштирок этиш учун талаб-горлардан аризалар қабул қилиш 26.01.2015 йил 26 январь кўни соат 18:00да тўхтатилади.

«EFFECT REAL GROUP» масъулияти чекланган жамияти барча тадбиркорлик субъектларини, шу жумладан, кичик бизнес вакиллари ҳамда хусусий тадбиркорларни ва жисмоний шахсларни очик танлов савдоларига таклиф этади.

Савдога Ўзбекистон Республикаси Ва-зирлар Маҳкамасининг 2011 йил 25 май-даги “Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юридик ва жисмоний шах-сларга танлов асосида ер участкаларни бе-ришни тақомиллаштиришга доир қўшим-ча чора-тадбирлар тўғрисида” ги 147-сон-ли қарори ва Фарғона шаҳар ҳокимининг 2014 йил 5 декабрь кўниги 371-ф-сонли фармойиши ва Фарғона шаҳар ҳокимли-гининг 2014 йил 12 декабрь кўниги 3343-01-22-сонли хатига асосан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юри-дик ва жисмоний шахсларга қуйидаги ер участкалари доимий фойдаланиш ҳуқуқи танловга қўйилмоқда.

Шаҳардаги кичик ҳалқа йўли бўйи Гафлакон кўчасида жойлашган ҳар би-рининг 216 кв.м.дан иборат жами 2 (и-к-и)та ер участкаси. Ер участкаларининг минимал қиймати 205 422 сўмдан таш-

кил этади.

Талабгорлардан буюртманомаларни қабул қилиш билдиришнома матбуотда эълон қилинган кундан бошланади ва 2015 йил 19 январь кўни соат 18:00да тўхтатилади.

Талабгорларнинг конвертлари Фарғо-на шаҳар ҳокимлиги биносиди 2015 йил 20 январь кўни соат 16:00да очилади ва 2015 йил 21 январь кўни мазкур ҳоким-лик биносиди таклифи энг яхши деб эъти-роф этилган талабгор фойлиб деб топила-ди.

Ер участкасига бўлган чекланган (маж-буриятлар олинган) ҳуқуқлар мавжуд эмас.

Талабгорлар танлов ҳўжатларини олиш ва ер участкасига бўлган ҳўқуқнинг бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини “Савдогарбанк” Фарғона вилоят бўлими-

даги МФО: 00500, СТИР: 302128329, 20208000704943278001 ҳисоб рақамига тўлашлари керак.

Талабгорлар танлов ҳўжатларини энг кам ойлик иш ҳақининг бир баробари миқдордаги ҳақ эвазига олади.

Талабгорлар буюртманоми билан би-рга қуйидаги ҳўжатларни икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар — давлат рўйхати-дан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳно-ма нусхаси, ваколатли вакилнинг шах-сини тасдиқловчи ҳўжат нусхаси ва бел-гиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— жисмоний шахслар — паспорт нус-хаси (яқка тадбиркор сифатида фаолият юритаётган жисмоний шахсларнинг дав-лат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғриси-даги гувоҳнома нусхаси), ваколатли ва-кил қатнашган тақдирда шахсини тасдиқ-

рий ҳўқаролар — чет давлат миллий ёки дипломатик паспорти ва Ўзбекистон Республикасида доимий яшайди-ган ва яшаш гувоҳномасига эга бўлган шахслар — яшаш гувоҳномаси билан хабарномада кўрсатилган банк ҳисоб рақамига закалат пули тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳўжатининг нусхасини тақдим этади. Талабгорлар буюртманоми бериш ва савдода ҳамда савдо натижалари бўйича расмийлаштирилган ҳўжатлар ваколатли ва-кил томонидан қатнашганда ҳамда имзоланган тақдирда белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

Белгиланган тартибга қўра, аукцион савдоси фойлибга савдо ўтказилган кундан бошлаб 20 кундан кечикмасдан олди-сотди шартномасини имзолаш ва фойлибга баённо-масида қайд этилган нархнинг камида 15 фоизи миқдори-да савдо ташкилотчисининг ҳисоб рақамига тўланишини таъминлаш мажбурияти юклатилади.

Талабгорлар қизқтирган барча саволлар бўйича қуйи-даги манзилга мурожаат қилишлари мумкин:

Фарғона шаҳар, Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй.
Тел.: +99895 404-54-84 “EFFECT REAL GROUP”
МЧЖ Лицензия RR 0094

Хизматлар лицензияланган

ловчи ҳўжатнинг нусхаси, белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончно-ма;

— танлов ташкилотчисига закалат тўланганлиги тасдиқловчи тўлов ҳўжа-тидан нусха;

танлов ҳўжатлари талабларига муво-фиқ тузилиб, муҳрланган конвертларга жойлаштирилган икки нусхадаги танлов тақлифлари.

Тақдим этилган ҳўжатларнинг барча варақлари талабгорнинг имзоси, агар та-лабгор юридик шахс бўлса, унинг муҳ-ри ва ваколатли шахсининг имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Танлов ҳўжатларини олиш учун сав-до ташкилотчисининг манзили: Фарғо-на шаҳар Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй 24-хона. Тел.: +99895 404 54 84 Веб-сайт: www.effect.uz Лицензия 0094.

Хизматлар лицензияланган

Ўз касбига садоқатли инсонлардан бири прокуратура фахрийси Йўлдош Эргашев кутлуғ 75 ёшни қарши-лаяпти.

Фидойилик ТИМСОЛИ

У Фаргона вилоят прокуратураси тизимидаги 32 йилдан ортиқ иш фаолияти давомида туман ва шаҳар прокуратураларида терговчи, катта терговчи, вилоят прокуратурасида бўлим прокурори ҳамда прокурор катта ёрдамчиси лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Иш фаолияти давомида прокуратура раҳбарияти топшириқларини ўз вақтида сидқидилдан бажариб, ишларни тўғри ташкил этишга эришди. Бундан ташқари, кўп йиллик самарали меҳнати, оғир ва ўта оғир жиноий гуруҳлар томонидан содир қилинган жиноятларни очишда ўз ҳиссасини қўшгани учун ҳукуматимиз томонидан кўп маротаба моддий ва маънавий тақдирланди. Унинг қонунийликни таъминлаш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасидаги хизматларини алоҳида таъкидлаш лозим.

У фидойилиги, самимийлиги ва камтарлиги билан сафдошлари орасида хурмат қозонди.

Йўлдош Эргашевнинг меҳнатлари ҳукуматимиз ва Республика Бош прокуратураси раҳбарияти томонидан муносиб баҳолалиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 27 августдаги Фармониغا асосан "Жасорат" медали ҳамда "Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг фахрий ходими" кўкрак нишони билан тақдирланган.

Ҳурматли Йўлдош Ахмеджанович, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга узок умр, сihat-саломатлик, оилангизга тинчлик-хотиржамлик тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси
Бош прокуратураси
жамоаси ва
Фахрийларни ижтимоий
қўллаб-қувватлаш
жамоатчилиги Маркази

Ўтган ҳафтада Малайзия пойтахти Куала Лумпур шаҳрида келаси мавсум Осиё Чемпионлар лигаси учун қўрға ташлаш маросими бўлиб ўтди. Табиийки, бизнинг эътиборимиз ОЧЛда мамлакатимиз шарафини ҳимоя қиладиган клубларимиз-

нинг қандай рақибларга рўбарў келишига қаратилган эди. Маълумот ўрнида шунини айтиш мумкин, бу мусобақада Ўзбекистондан тўртта клуб иштирок этади. "Пахтакор", "Локомотив" ва "Насаф" клублари чемпионлар лигаси ўйинларини

ОЧЛ: клубларимиз жиддий синовлар олдида

Куйида клубларимизнинг ОЧЛдаги рақиблари билан танишишингиз мумкин:

"А" гуруҳи
"Бунёдкор" (Ўзбекистон) — "Ал Жазира" (БАА) жувтлиги голиби
"Ан Наср" (Саудия Арабистони)
"Персеполес" (Эрон)
"Лахвия" (Қатар)

"В" гуруҳи
"Пахтакор" (Ўзбекистон)
"Аш Шабоб" (Саудия Арабистони)
"Ал Айн" (БАА),
2-саралаш жувтлиги голиби

"С" гуруҳи
"Локомотив" (Ўзбекистон)
"Ал Хилал" (Саудия Арабистони)
"Фулад" (Эрон)
4-саралаш жувтлиги голиби

"Д" гуруҳи
"Насаф" (Ўзбекистон)
"Ал Аҳли" (БАА)
"Тракторсози" (Эрон)
1-саралаш жувтлиги голиби

Жорий йилнинг 15 декабрь куни Европа чемпионлар лигасининг 1/8 финалида куч синашган жувтликлар номи аниқланди. Қўрға томошабоп ўйинларга замин ҳозирланди.

Нимчорак финалнинг энг кучли жувтликлари сифатида эса шубҳасиз, "ПСЖ" — "Челси" ва "Манчестер Сити" — "Барселона" клублари тўқнашувини кўрсатиш мумкин. Ёдингизда бўлса, ўтган мавсумда ҳам бу жамоалар рўбарў келишган эди. "Барселона" клуби айнан шу босқичда, "Челси" жамоаси чоракфиналда мазкур рақибларини икки ўйин натижасига қўра маглуб этишган эди.

Шунингдек, "Шальке" — "Реал" клублари ҳам бир-бирларига "нотаниш" эмас. Бу жамоаларнинг ўтган мавсумдаги тўқнашувида мадридликлар қийинчиликсиз ғалабага эриша олган эдилар. Бундан ташқари, муҳлисларни "Байер" — "Атлетико", "Шахтёр" — "Бавария", "Базел" — "Порту" ва "Ювентус" — "Боруссия Д" клублари жувтликлари ўртасидаги учрашувлар ҳам бефарқ қолдирмаслиги аниқ.

Куйида барча жувтликлар билан танишишингиз мумкин:

"ПСЖ" — "Челси"
"Манчестер Сити" — "Барселона"
"Байер" — "Атлетико"
"Ювентус" — "Боруссия Д"
"Шальке" — "Реал"
"Шахтёр" — "Бавария"
"Арсенал" — "Монако"
"Базел" — "Порту"

«МЮ»нинг нияти жиддий

Англиянинг "Манчестер Юнайтед" клуби Испаниянинг "Реал" жамоаси ярим ҳимоячиси Гарет Бэйлини сотиб олиш фикридан қайтмапти.

Хабар қилинишича, клуб Гарет Бэйлини ўз сафига қўшиб олиш учун рекорд даражадаги маблағнинг "Бирхидан" кетишига тайёр. Манкунианликлар ярим ҳимоячи учун 88 миллион фунт (110 миллион евро) таклиф қилишни режалаштирмоқда.

Эслатиб ўтамай, айна вақтга қадар трансфер бўйича рекорд қиймат "Реал" томонидан Гарет Бэйлини "Тоттенхэм"дан 100 миллион евро эвазига сотиб олгани бўлиб турган эди. Англия клуби ўшанда ҳам ярим ҳимоячини сотиб олишга уринган, аммо рақобатда мадридликларга имкониятни бой бериб қўйган эди.

Гарет Бэйл жорий мавсум "Реал" таркибиде 20 та учрашувда майдонга тушган ва 9 та гол уриб, 5 та голли узатмага муаллифлик қилган.

Торрес Испанияга қайтиши мумкин

Испаниянинг "Атлетико" клуби ҳуқуқий жиҳатдан "Челси" жамоасига тегишли бўлмиш "Милан" клуби ҳужумчиси Фернандо Торресга жиддий қизиқиш билдиримоқда.

Лекин Мадрид клуби 30 ёшли футболчини пул тўлаб сотиб олишни истамаяпти ва уни текинга қўлга кириштириш мақсад қилган.

Аввалроқ, "Милан" клуби Торресни "Атлетико" жамоаси ҳужумчиси Алессио Черчига алмаштиришга уриниб кўрган.

Торреснинг "Челси" билан шартнома мuddати 2016 йилгача амал қилади.

Эслатиб ўтамай, испаниялик футболчи фаолиятини айнаан Мадриднинг "Атлетико" клубида бошлаган эди.

Бергкамп Голландиянинг энг яхши футболчиси

Голландия терма жамоаси ва Лондоннинг "Арсенал" клуби собиқ ҳужумчиси Деннис Бергкамп Голландиянинг сўнгги 25 йилликдаги энг яхши футболчиси деб топилди. Голландия Футбол Уюшмаси расмий сайти орқали ўтказилган сўровда Бергкамп Франк Де Бур, Рональд Куман, Филипп Коку ва Джоаванни Ван Бронхорстларни ортда қолдирди.

"Барча беш нафар футболчи Голландия терма жамоасида тўп суришган. Биз уларнинг миллий терма жамоадаги ўтукларини ҳисобга олдик. Бергкамп доим аjoyиб техникаси ва ғаройиб паслари билан ажралиб турар эди. Голландиялик муҳлислар унинг терма жамоадаги қўллаб-қувватлаш заъволини эътиборга оlishган", — дейди Голландия Футбол Уюшмаси президенти Михаел ван Праг.

Интернет хабарлари асосида **Максудали ҚАМБАРОВ** тайёрлади

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази прокуратура фахрийси, Тошкент шаҳар прокуратураси фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги марказининг ҳудудий бўлими раиси Рустамбек Ҳакимовга волидай муҳтарамаси

Фердаус ГУЛЯМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir Jur'atovich
MAKUMOV

Tahrir hay'ati:

Hakimboy HALIMOV
Muxtor ZOIROV
Gulnoza RAHIMOVA
Baxtiyor NAZAROV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53,

233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi.

Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'yilmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

— tijorat materiali. Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'ratkichi
231

Buyurtma **S-1652.45 409** nusxada bosildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Nabvatchi muharrir: **O'.DEHQONOV**

Sahifalovchi: **S.BABAJONOV**

Nabvatchi: **O'.DEHQONOV**

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.

Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matburiy va axborot agentligida 2009-yil 18-oktabrda 0188-raqam bilan ro'y xatga olingan.

ISSN 2010-7617

